

Különjelentés

Az uniós intézmények és a Covid19-válság

Az intézmények gyorsan reagáltak, de továbbra is kihívást jelent a válságvezérelt innováció és rugalmasság legjobb kihasználása



EURÓPAI
SZÁMVEVŐSZÉK

Tartalomjegyzék

	Bekezdés
Összefoglaló	I–VIII
Bevezetés	01–07
Az ellenőrzés hatóköre és módszere	08–13
Észrevételek	14–93
Az intézmények üzletmenet-folytonossági tervei többnyire elismert szabványokat követtek, és alapul szolgáltak a válságra adott válaszlépésekhez	14–27
Az intézmények üzletmenet-folytonossági tervei elismert szabványokat követtek, de azokat nem a hosszú távú zavarokra, illetve egészségügyi válságokra tervezték	14–19
A válság nyomán hozott válaszingykedéseiket az intézmények üzletmenet-folytonossági terveik alapján dolgozták ki	20–27
Az intézményeknek sikerült minimálisra csökkenteniük az alapvető tevékenységeiket érintő fennakadásokat	28–67
Ahhoz, hogy továbbra is betölthessék a Szerződések szerinti szerepüket, az intézmények igazodtak az új helyzethez	28–38
Az intézmények eleget tettek a személyzettel szembeni gondossági kötelezettségüknek, és fenntartották a személyzet munkavégzési képességét	39–48
Az intézmények felgyorsították a folyamatban lévő korszerűsítési projektek végrehajtását, de az adminisztratív szolgáltatások digitalizálása továbbra is kihívást jelent	49–67
Megkezdődött a válság utáni környezetben alkalmazott új munkamódszerek hatékonyságának értékelése	68–93
Az értékelés előrehaladottabb az alaptevékenységek, mint a támogatási feladatok tekintetében	68–79
Nem készül egységes, az összes intézményt felölelő értékelés az új munkafeltételek költségvetési és környezeti hatásairól	80–93
Következtetések és ajánlások	94–101

Mellékletek

I. melléklet. A Covid19-válság hatása az ellenőrzött intézmények tevékenységeire

II. melléklet. A Covid19-válság idején a távmunka támogatása érdekében 2021 végéig bevezetett intézkedések

III. melléklet. A távmunkavégzés feltételei a Covid19-válságot követően az ellenőrzött intézményeknél

Rövidítések

Glosszárium

Az intézmények válaszai

Időrendi áttekintés

Ellenőrző csoport

Összefoglaló

I Az első Covid19-megbetegedésről hivatalosan 2020. január végén számoltak be Európában. A betegség néhány hét alatt elterjedt az Unióban, ami a legtöbb tagállamot a fertőzés terjedését lassító intézkedések meghozatalára kényszerítette. Mivel mindenkit arra buzdítottak, hogy maradjanak otthon és távmunkában dolgozzanak, az uniós intézményeknek meg kellett találniuk a módját az üzletmenet-folytonosság biztosításának.

II Ellenőrzésünk célja az uniós intézmények Covid19-válsággal szembeni ellenálló képességének értékelése volt: megvizsgáltuk felkészültségük szintjét, valamint azt, hogy miként kezelték a világjárvány nyomán kialakuló helyzetet, és mely tanulságokat vontak le abból. Elsősorban azt vizsgáltuk, hogy az intézmények:

- a) az üzletmenet-folytonossági terveikben foglalt, elismert szabványokat követték-e, és hogy ezek a tervek illeszkedtek-e a világjárvány által okozott zavarok típusához;
- b) tudták-e folytatni működésüket, minimalizálni a fennakadásokat és betölteni az uniós szerződések által rájuk ruházott szerepeket;
- c) levonták-e a tanulságokat ahhoz, hogy megfelelően alkalmazkodni tudjanak a Covid19-válság utáni környezethez.

III Ellenőrzésünkben a következő négy uniós intézménnyel foglalkoztunk: Európai Parlament, Tanács, Európai Bizottság és az Európai Unió Bírósága. Ellenőrzésünk elsősorban arra irányult, hogy az intézmények vezetősége hogyan kezelte a válságot 2020 februárja és 2021 júliusa között. Figyelembe vettük a 2021 júliusa után hozott határozatokat is, amennyiben azok hatással voltak az intézmények Covid19-válság utáni környezetére.

IV Megállapításunk szerint az uniós intézmények bizonyították ellenálló képességüket a Covid19-világjárvánnyal szemben. Válaszlépéseik gyorsak és rugalmasak voltak, és ki tudták használni a digitalizációba való korábbi beruházások eredményeit. Ugyanakkor azt még nem értékelték teljes körűen, hogy a Covid19-járvány nyomán bevezetett új munkamódszerek várhatóan milyen mértékben lesznek hatékonyak, illetve milyen megtakarításokat eredményeznek majd a válság utáni környezetben.

V Megállapításunk szerint az ellenőrzött intézmények üzletmenet-folytonossági terveit megfelelően alakították ki ahhoz, hogy azok a válságintézkedések alapjául szolgálhassanak, de azokat – mivel nem hosszú távú zavarokra vagy egészségügyi válságokra tervezték őket – eseti döntésekkel kellett kiegészíteni. Üzletmenet-folytonossági terveikben nem határoztak meg olyan fórumot, ahol az intézmények gyorsan konzultálhattak volna egymással a válság nyomán hozott döntéseikről. Igyekeztek bizonyos fokú koherenciát biztosítani fellépéseikben, az információk megosztása érdekében ezért a meglévő struktúrára támaszkodtak, és ezzel sikerült határt szabniuk a válaszlépések közötti eltéréseknek. Önálló státuszuk, különböző feladataik és az általuk figyelembe veendő eltérő nemzeti szabályok miatt azonban nem tudtak teljes mértékben azonos válaszokat adni.

VI Megállapítottuk továbbá, hogy a vizsgált intézmények rugalmas válaszlépéseket dolgoztak ki és hajtottak végre a válság nyomán. Alaptevékenységeik védelme érdekében kiigazították eljárási szabályzatukat, és a személyzet azon tagjai számára, akiknek a jelenléte nem volt elengedhetetlen, eltörölték a kötelező bejárást. Ennek köszönhetően a lehető legkisebbre csökkenthették a fennakadásokat, és betölthették a Szerződéseikben rájuk ruházott szerepeket. A válság kezdetekor az intézmények eltérő szintű felszereltséggel biztosították, hogy személyzetük távmunkát végezhesen. Hat héten belül azonban mindegyiküknek sikerült távmunkát lehetővé tevő megoldásokkal ellátnia személyzetét. A válaszlépések részeként az intézmények felgyorsították az olyan informatikai modernizációs projektek bevezetését, mint az új kommunikációs és együttműködési eszközök, a papírmentes munkafolyamatok, valamint az elektronikus aláírás és az e-számlázás fokozott használata. Az így elért eredmények dacára az adminisztratív szolgálatok digitalizálása még mindig nem történt meg teljes körűen.

VII 2020 tavaszának végétől az intézmények megkezdték a Covid19-válság tanulságainak levonását, és az erről való elmélkedés a válság során végig folytatódott. Megállapítottuk, hogy a válság rövid távon korlátozott pénzügyi hatással járt az intézményekre, mivel az egyes kiadási területeken – például az utazás terén – elért megtakarításokat informatikai beruházások finanszírozására használták fel. A legtöbb vizsgált intézmény már a Covid19-válság előtt új munkamódszereket vezetett be. A változásokat a válság felgyorsította, és a Covid19-járvány után – valamennyi intézmény várakozása szerint – eltérő lesz az utazásokhoz és az irodaépületekhez való hozzáállás. Az új munkamódszerek hatékonyságának értékelése részleges volt – az alaptevékenységek esetében előrehaladottnabb, mint a támogatási feladatok esetében. Végezetül az új munkafeltételek költségvetési és környezeti hatásait sem értékelték egységesen.

VIII E következtetéseink alapján javasoljuk, hogy a négy vizsgált intézmény:

- a) üzletmenet-folytonossági tervébe foglalja bele a hosszú távú zavarokat és az intézményközi együttműködésre vonatkozó rendelkezéseket;
- b) folytassa az adminisztratív szolgáltatások digitalizálását;
- c) mérje fel, hogy az új munkavégzési módok megfelelőek-e a Covid19-válság utáni környezetben.

Bevezetés

01 Az első Covid19-megbetegedésről hivatalosan 2020. január végén számoltak be Európában. A betegség néhány hét alatt elterjedt az Unióban, ami a legtöbb tagállamot a fertőzés terjedését lassító intézkedések meghozatalára kényszerítette.

02 Ebben a helyzetben a közigazgatások működőképességének fenntartása elengedhetetlen volt ahhoz, hogy a kormányok és a nemzetközi szervezetek betölthessék szerepüket és reagálhassanak a válságra. Ez a reziliencia, azaz a katasztrófa bekövetkeztét követő negatív hatások elnyelésére vagy helyreállítására való képesség¹. A reziliencia lehetővé teszi, hogy a szervezetek erősebbé válhassanak.

03 Az uniós intézmények a közelmúltban több egészségügyi és biztonsági válsággal is szembesültek: ilyen volt például az ebolajárvány kitörése (2014), ami az uniós külképviseleteket érintette, valamint a brüsszeli (2016) és a strasbourgi (2018) terrortámadások. A Covid19-válság mértéke és időtartama azonban példa nélküli volt. Az intézmények működését a Covid19-válság elsősorban a következő szempontokból érintette:

- irányítás és szabályozás: döntéshozatali folyamatok a működés folyamatosságának biztosítása érdekében, valamint a munkaprogramok aktualizálása a prioritások újraértékelésének figyelembevételével;
- munkaerő-gazdálkodás: a fizikai munkahelyi jelenléten kívüli alternatív megoldások és a humán erőforrás-politikák módosítása a személyzet folyamatos teljesítményének biztosítása érdekében;
- informatika: laptopok és más távmunka-alkalmazások rendelkezésre bocsátása, lehetővé téve a távoli döntéshozatalt és biztosítva az információk bizalmas jellegét és az adatvédelmet;
- épületek: az épületek működő üzemmódban tartása, a fizikai biztonság biztosítása és a helyiségekhez való hozzáférés irányítása.

¹ GUID 5330 – *Guidance on Auditing Disaster Management.*

04 Az irányítási és szabályozási szempontok az egyes intézmények elnökének és főtitkárának felelősségi körébe tartoznak. A főtitkárok felelősek emellett a munkaerő-gazdálkodással, az informatikával és az épületekkel kapcsolatos kérdésekért is. Jelentésünkben az intézmények által hozott határozatokra való hivatkozásokat úgy kell érteni, hogy azok magukban foglalják mind a főtitkárok felelősségi körébe tartozó szolgálatok, mind pedig az intézmény tagjai (európai parlamenti képviselők, a tagállamok képviselői a Tanácsban, biztosok, az Európai Bíróság bírái, főtanácsnokai és hivatalvezetői) által hozott határozatokat.

05 Az egyes intézmények szerepét a Szerződések² határozzák meg, Bár az intézmények függetlenek egymástól, jóhiszeműen és kölcsönösen együtt kell működniük egymással³. Munkaerő-gazdálkodásukat illetően a személyzeti szabályzat közös keretén belül nagymértékű önállóságot élveznek⁴. Minden intézmény saját eljárási szabályzattal rendelkezik, amely olyan kérdésekkel foglalkozik, mint például a belső szervezeti működés, a döntéshozatali szabályok és a más intézményekkel fenntartott kapcsolatok. A válságra való reagálás során az intézmények a fogadó tagállamban hatályos jogszabályokat is követték, és döntéseiket azokhoz is hozzáigazították.

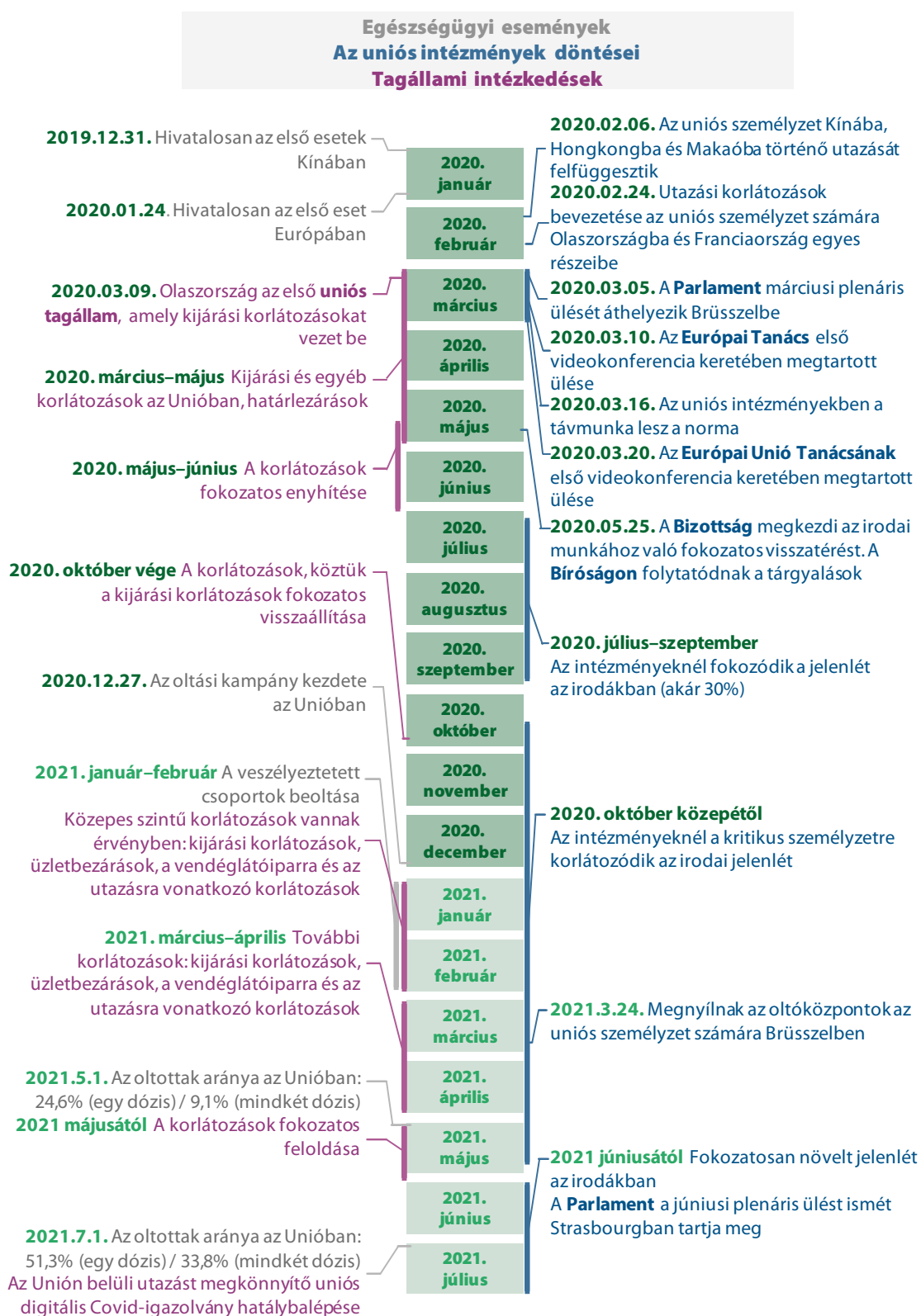
06 Az **1. ábra** azokat a határozatokat sorolja fel, amelyeket az intézmények az egészségügyi helyzet alakulására és a hatályos nemzeti szabályokra való reagálás érdekében hoztak.

² Az Európai Unióról szóló szerződés III. címe.

³ Az Európai Unióról szóló szerződés 13. cikke.

⁴ A tisztviselők személyzeti szabályzatáról szóló 31. EGK és 11. Euratom rendelet.

1. ábra. Az intézmények által a Covid19-válság nyomán hozott határozatok, 2020. január – 2021. július



Forrás: Európai Számvevőszék, a WHO, az Európai Betegségmegelőzési és Járványvédelmi Központ és az uniós intézmények adatai alapján.

07 Az intézmények finanszírozását a többéves pénzügyi keret (TPK) „Igazgatás” fejezete biztosítja. Az e fejezet alá tartozó kiadások összege 2020-ban 10 milliárd euró volt. A felmerülő költségek főként az emberi erőforrásokra (személyzeti fizetések, juttatások és nyugdíjak) fordított kiadásokhoz kapcsolódnak, ezek teszik ki a teljes összeg 68%-át. Az épületekkel kapcsolatos kiadások az igazgatási kiadások mintegy 9%-át, az informatikai kiadások pedig azok 4%-át teszik ki.

Az ellenőrzés hatóköre és módszere

08 Ellenőrzésünk célja az uniós intézmények Covid19-válsággal szembeni ellenálló képességének értékelése volt: megvizsgáltuk felkészültségük szintjét, valamint azt, hogy miként kezelték a világjárvány nyomán kialakuló helyzetet, és mely tanulságokat vonták le. Elsősorban azt vizsgáltuk, hogy az intézmények:

- a) az üzletmenet-folytonossági terveikben foglalt, elismert szabványokat követték-e, és hogy ezek a tervek illeszkedtek-e a világjárvány által okozott zavarok típusához;
- b) tudták-e folytatni működésüket, minimalizálni a fennakadásokat és betölteni az uniós szerződések által rájuk ruházott szerepeket;
- c) levonták-e a tanulságokat ahhoz, hogy megfelelően alkalmazkodni tudjanak a Covid19-válság utáni környezethez.

09 Elsősorban azokra az uniós intézmények vezetőségei által meghozott határozatokra összpontosítottunk, amelyek célja az üzletmenet-folytonosság fenntartása és annak biztosítása volt, hogy az intézmények betöltsék szerepüket. Nem vizsgáltuk sem a Covid19-válságra adott uniós szakpolitikai választ, sem az azt kísérő jogszabályokat.

10 Ellenőrzésünk a 2020 januárja (a személyzet fertőzött területekre való utazásának korlátozására irányuló első intézkedések) és 2021 júliusa (a szabályok enyhítése az egészségügyi helyzet javulása miatt) között hozott határozatokra terjedt ki. A 2021 júliusa után történt jelentős eseményeket szintén figyelembe vettük, amennyiben azok hatással voltak az intézmények Covid19-válság utáni környezetére.

11 A következő négy uniós intézményt ellenőriztük: Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa, Európai Bizottság és az Európai Unió Bírósága (EUB). A Parlament székhelye Franciaországban (Strasbourg), irodái pedig Belgiumban és Luxemburgban találhatóak. A Tanács székhelye és valamennyi irodája Belgiumban található, de minden év áprilisában, júniusában és októberében Luxembourgban ülésezik. A Bizottság szervezeti egységei főként Belgiumban és Luxemburgban vannak, de a Közös Kutatóközpont Németországban, Spanyolországban, Olaszországban és Hollandiában is rendelkezik helyiségekkel. A Bíróság székhelye Luxembourgban található.

12 Áttekintettük az intézményeknek a válság nyomán tett válaszlépéseikkel kapcsolatos határozatait és eljárásait, valamint a válságkezelésben részt vevő szervek üléseinek jegyzőkönyveit. Kérdőívek segítségével összegyűjtöttük az érintett

adminisztratív szervezeti egységek visszajelzéseit, és az intézmények által végzett felméréseket felhasználtuk annak értékelésére, hogy munkatársaik hogyan ítélték meg a bevezetett intézkedéseket. Interjúkat készítettünk a válság kezelésében részt vevő felső vezetőkkel, valamint a személyzeti bizottságok képviselőivel.

13 Jelentésünk a Számvevőszék által a Covid19-válsággal kapcsolatban végzett ellenőrzés-sorozat részét képezi. Ez az első alkalom, hogy a válságnak az intézmények működésére gyakorolt hatását értékeljük. Ellenőrzésünket a világjárvány vége előtt végeztük el, következtetéseink és ajánlásaink ezért kellően időszerűek és relevánsak ahhoz, hogy támogassák a vizsgált intézményeket abban, hogy a hosszú távú zavarokat hatékonyabban és felkészültebben fogadhassák.

Észrevételek

Az intézmények üzletmenet-folytonossági tervei többnyire elismert szabványokat követtek, és alapul szolgáltak a válságra adott válaszlépésekhez

Az intézmények üzletmenet-folytonossági tervei elismert szabványokat követtek, de azokat nem a hosszú távú zavarokra, illetve egészségügyi válságokra tervezték

14 Az üzletmenet-folytonossági terv (BCP) célja, hogy e terv alapján a szervezet úgy tudjon reagálni a zavarokra, hogy közben továbbra is képes legyen elvégezni alapvető tevékenységeit és eleget tenni jogi kötelezettségeinek. Az üzletmenet-folytonossági terveknek meg kell határozniuk a végrehajtásért felelős személyeket, a szervezet alapvető tevékenységeit, igazodniuk kell a szervezet által azonosított kockázatokhoz, továbbá rendszeresen frissíteni és tesztelni kell őket⁵.

15 Az uniós intézmények 2006-ban, a H5N1 madárinfluenza-járvány jelentette fenyegetés kapcsán kezdték meg üzletmenet-folytonossági politikájuk megtervezését. Az átfogó üzletmenet-folytonossági szabályok szükségessége 2009-ben, a H1N1 influenzajárvány évében még világosabbá vált. Az orvosi együttműködésért felelős intézményközi bizottság (Intézményközi Orvosi Testület, IMB) akkor úgy becsülte, hogy adott esetben a személyzet akár 30%-a is képtelen lehet munkába állni, vagy azért, mert maguk is megbetegedtek, vagy azért, mert beteg családtagokat gondoznak.

16 A vizsgált intézmények először 2006 és 2013 között dolgoztak ki üzletmenet-folytonossági politikákat és üzletmenet-folytonossági terveket. Az üzletmenet-folytonosságra vonatkozó szabványokkal összhangban (lásd: **14.** bekezdés) valamennyi üzletmenet-folytonossági terv egyértelműen meghatározza a szerepeket és felelősségi köröket, felsorolja a válság idején fenntartandó alapvető tevékenységeket, valamint az ehhez szükséges minimális létszámot. Az üzletmenet-folytonossági tervek rendelkeztek az incidensek bizonyos decentralizált kezelési módjairól, de az intézmény egészére hatást gyakorló eseményeket az egyes intézményeken belül központilag, egy válságkezelési csoportnak kellett irányítania, amely általában az intézmény főtitkárából és az igazgatási igazgatóságok képviselőiből állt. A vizsgált intézmények mindegyikében

⁵ *ISO 22301:2019 Security and resilience – Business continuity management systems – Requirements.*

az egyes igazgatóságok vagy főigazgatóságok saját üzletmenet-folytonossági tervvel rendelkeztek, amely felsorolta az alapvető tevékenységeket, az azok végrehajtásához szükséges minimális erőforrásokat és a helyreállításhoz szükséges időt. A válságkezelő csoportok számára is rendelkezésre állt egy üzletmenet-folytonossági terv, amely az incidens esetén teendő lépéseket tartalmazta.

17 Bár az intézmények üzletmenet-folytonossággal kapcsolatos gondolkodásának hátterében eredetileg a világjárványok és az azok által okozott zavarok álltak, 2020-ban a üzletmenet-folytonossági tervek már nem tartalmaztak egyértelmű hivatkozást a pandémiákra kidolgozott tervekre, kivéve a Bíróságot, amely megtartotta madárinfluenzára kidolgozott tervét. A Bíróság madárinfluenzával kapcsolatos terve az intézmény által végrehajtandó intézkedéseket közvetlenül összekapcsolta az Egészségügyi Világszervezet határozataival. A legrosszabb esetre vonatkozó forgatókönyvben (a személyzet elhalálózásának kockázata) a Bíróság terve az igazságszolgáltatási tevékenység teljes felfüggesztését és helyiségeinek bezárását irányozta elő.

18 A többi intézmény esetében a kockázatértékelésekben megemlítették ugyan a világjárványokat, de ezt nem kísérték olyan lehetséges enyhítő intézkedések, amelyek hosszú távú zavarok vagy az összes helyiség hosszú távú elérhetetlensége esetén is végrehajthatók lettek volna. Az intézmények néhány napos fennakadások kezeléséhez készlelti terveket, illetve a különböző épületekbe való áthelyezésekre vonatkozó terveket készítettek. Nem vették figyelembe sem azt a lehetőséget, hogy esetleg az összes épület egyidejűleg nem áll rendelkezésre, sem azt, hogy nem lehet más munkahelyre utazni. A Parlament csak olyan tevékenységek esetében irányzott elő távmunkát – és csak korlátozott mértékben –, amelyeket nem lehetett más helyiségekbe áthelyezni. A Parlament, illetve a Tanács egészségügyi szolgálata saját tervvel rendelkezett a fertőző betegségek tekintetében, de ezeket egyikük sem integrálta intézménye üzletmenet-folytonossági tervébe.

19 A vizsgált intézmények általában rendszeresen frissítették üzletmenet-folytonossági tervüket. 2013 és 2020. január között az intézmények üzletmenet-folytonossági terveit tesztelték is, vagy célzott gyakorlatok révén, vagy valós válságok során, a kisebb, épületekkel kapcsolatos incidensektől a – 2016. évi brüsszeli és a 2018. évi strasbourgi – terrortámadásokig.

A válság nyomán hozott válaszintézkedéseiket az intézmények üzletmenet-folytonossági terveik alapján dolgozták ki

20 Ahhoz, hogy megfelelő válaszintézkedést hozhasson a válság nyomán, a szervezetnek rendelkeznie kell válsághelyzeti döntéshozó testületekkel, amelyek hatásköre összhangban van az adott helyzettel. Emellett megfelelő módon egyeztetnie kell az érdekelt felekkel, és döntéseiről tájékoztatnia kell személyzetét⁶.

21 2020. február második felére valamennyi vizsgált intézmény megkezdte az üzletmenet-folytonossági terveikben előírányzott válságkezelési struktúrák aktiválását. Az emberierőforrás-ügyi igazgatóságokat mindig bevonták, így – ha csak közvetett módon is – az egészségügyi szolgálatok bevonása is biztosítva volt. Néhány intézmény a Covid19-járvány körülményeit figyelembe véve kiigazította válságkezelési struktúráját.

- o A Tanács úgy ítélte meg, hogy válságkezelési csoportjának összetétele nem a legmegfelelőbb a Covid19-válság kezeléséhez, és inkább az igazgatási főigazgatóságok irányítócsoportjaira támaszkodott, amelyek a többi szervezeti egység szakmai kapcsolattartóinak, valamint a vezető orvosszakértőnek a közreműködésével működtek.
- o A Parlament vezető orvosszakértője nem volt tagja az intézmény Válságkezelési és Üzletmenetfolytonosság-menedzsment Csoportjának (CBMT), hanem a főtitkár közvetlen tanácsadójaként töltött be szerepet.

22 A távmunka bevezetése csökkentette a személyzet megfertőződésének kockázatát. Az IMB 2009. évi forgatókönyve, amely szerint a személyzet 30%-a beteg vagy nem munkaképes, soha nem valósult meg, de az országos szintű lezárások miatt az intézmények épületeibe való belépés korlátozott volt. Az üzletmenet-folytonossági tervekben előírányzott helyzetben az intézményeknek csak az alapvető fontosságú tevékenységeket kellett volna folytatniuk. Ez esetben azonban továbbra is végezheték valamennyi tevékenységüket, csak azt kellett eldönteniük, hogy melyek azok, amelyek továbbra is a helyszínen, illetve amelyek távolról végezhetők.

23 2020. március elején, az országos kijárási korlátozások bevezetése előtt a Tanács úgy határozott, hogy csak a tanácsi ülések megszervezéséhez szükséges személyzet számára írja elő a helyszíni munkavégzést. A Bíróság ösztönözte az írásbeli információcsere nagyobb mértékű használatát. Azokban az esetekben, amikor már előírányozták a (helyszíni) tárgyalást, a bírácoknak meg kellett vizsgálniuk, hogy a

⁶ Ugyanott.

tárgyalás elhalasztható-e vagy ha nem, felváltható-e írásbeli kérdésekkel és válaszokkal. A Parlament és a Bizottság 2020. március közepéig fenntartotta a helyszínen történő munkavégzést.

24 Az intézmények különböző intézményközi bizottságokon keresztül is cserélnek információt, illetve működnek együtt. A vizsgált intézmények egyike sem rendelkezett azonban üzletmenet-folytonossági tervében e bizottságok szerepéről, eltekintve néhány olyan általános megjegyzéstől, amely szerint tájékoztatni kell a többi intézményt arról, hogy aktiválták-e az üzletmenet-folytonossági tervet. A mindegyiküket érintő válsághelyzet kialakulásakor nem volt olyan, az üzletmenet-folytonossági tervekben meghatározott fórumuk, ahol rövid idő alatt tájékoztathatták volna egymást az általuk hozott döntésekről.

25 2020 márciusának második hetében az egyik, a személyzeti szabályzattal és az alkalmazási feltételekkel kapcsolatos kérdésekkel foglalkozó bizottság – az ún. jogszabályi kérdésekkel foglalkozó előkészítő bizottság (Comité de préparation pour les questions statutaires, CPQS) – elnöke informális ülést szervezett az intézményekben végrehajtott intézkedések megvitatása céljából. Az informális munkamódszer a világjárvány során is folytatódott, az ilyen találkozók rendszeressé váltak. A CPQS-nek nincs felhatalmazása arra, hogy döntéseket hozzon az intézmények nevében, de az informális hálózat bizonyos mértékig elősegítette a meghozott döntések összehangolását (például a személyzet intézményközi áthelyezésének kezelésével kapcsolatban). Az intézmények önálló működéséből és eltérő feladataiból, valamint a fogadó tagállamokban hatályos eltérő szabályokból adódóan az egyes intézmények eltérő megközelítést alkalmaztak a válság során. Eltéréseket figyeltünk meg az emberierőforrás-menedzsment gyakorlatában, különösen a tekintetben, hogy milyen feltételek mellett engedélyezték a munkavégzés helyén kívülről a távmunkát (lásd: [II. melléklet](#)).

26 Az intézményközi együttműködés mellett az intézmények rendszeresen egyeztettek a fogadó tagállamok nemzeti és helyi hatóságaival is, hogy megvitassák a meghozott egészségügyi intézkedéseket és azoknak az intézmények működésére gyakorolt hatását.

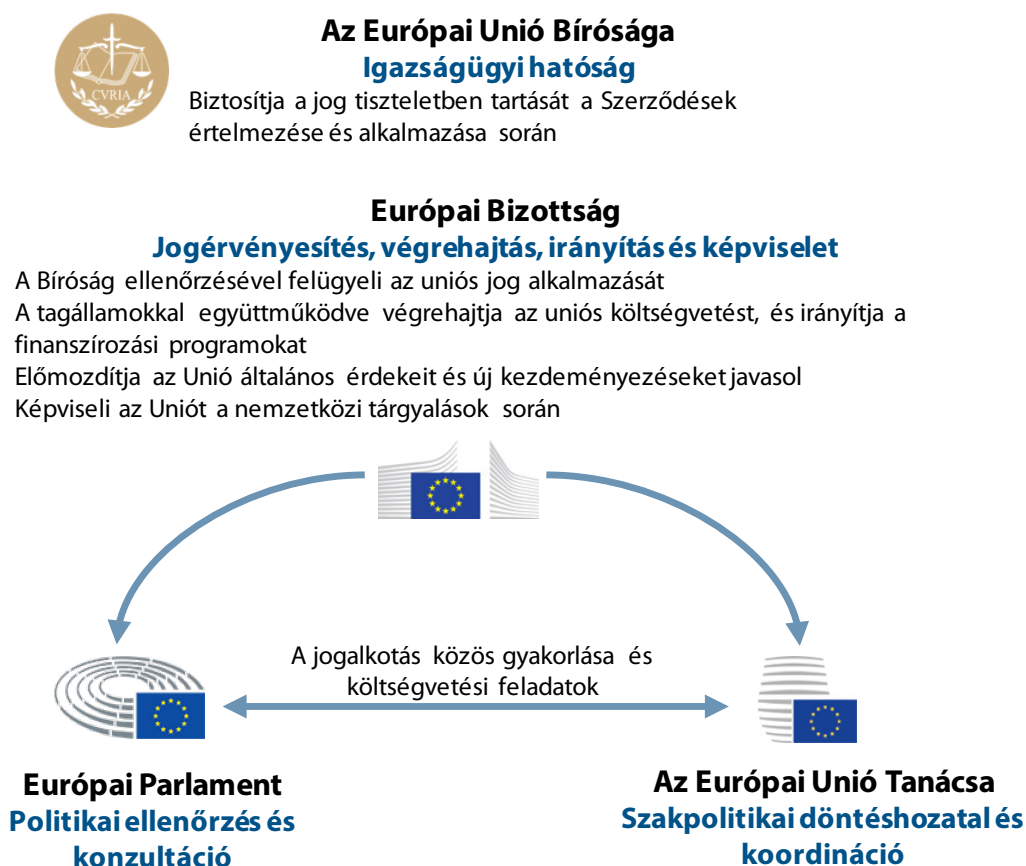
27 A rövid távú incidensek esetében az intézmények az üzletmenet-folytonossági tervekben szereplő kommunikációs csatornákat (e-mailek vagy szöveges üzenetek) vették igénybe. 2020. február végétől külön intranetes oldalakon tájékoztatták a személyzetet a bevezetett intézkedésekről, és ugyanitt osztották meg a legfrissebb orvosi tanácsokat. A lehető legszélesebb körű terjesztés érdekében az intraneten közzétett információkat e-mailben is továbbították.

Az intézményeknek sikerült minimálisra csökkenteniük az alapvető tevékenységeiket érintő fennakadásokat

Ahhoz, hogy továbbra is betölthessék a Szerződések szerinti szerepüket, az intézmények igazodtak az új helyzethez

28 A vizsgált intézmények mindegyike meghatározta azokat az alapvető tevékenységeket, amelyek a Szerződésekben meghatározott szerepéhez kapcsolódnak. Ezeket a **2. ábra** foglalja össze. Az intézmények válság alatti ellenálló képessége azon alapult, hogy be tudják-e tölteni a Szerződések szerinti szerepüket, és tiszteletben tudják-e tartani a működésükre vonatkozó elveket, például a többnyelvűséget⁷.

2. ábra. A vizsgált uniós intézmények és szerepük



Forrás: Európai Számvevőszék, az Európai Unióról szóló szerződés 14., 16., 17. és 19. cikke alapján.

⁷ Lásd: az Európai Unió működéséről szóló szerződés 24. cikke, az Európai Unióról szóló szerződés 55. cikke és az 1/1958 rendelet.

Hogy biztosítani tudják a műveletek folyamatosságát válság esetén, az intézmények kiigazították eljárási szabályzatukat

29 A vizsgált intézményeknél 2020 januárjában hatályban lévő eljárási szabályzatokat nem az esetleges hosszú távú zavarok figyelembevételével dolgozták ki. Egyik sem tartalmazott külön rendelkezéseket az olyan esetek kezelésére, ha az intézmény tagjainak az egymással való találkozását szigorú korlátozások hátráltatják.

30 A jogalkotási és költségvetési hatáskört a Parlament és a Tanács közösen gyakorolja az Unióban⁸. Ahhoz, hogy betölthessék szerepüket, képesnek kell lenniük arra, hogy megvitassák és módosítsák a Bizottság által előterjesztett szakpolitikai kezdeményezéseket, és szavazzanak azokról. A Covid19-válság előtt ezeket a tevékenységeket szinte teljes egészében a Parlament ülésein, illetve a Tanács minisztereinek vagy munkacsoportjainak ülésein végezték, a résztvevők személyes jelenlétével. A kijárási korlátozások és utazási korlátozások bevezetése megnehezítette, sőt egyes esetekben lehetetlenné tette ezeket a személyes találkozókat, illetve a tárgyalások megtartását a helyszínen. A Bizottság és a Bíróság eljárási szabályzata eleve nagyobb rugalmassággal rendelkezett, ezek kínáltak lehetőségeket az olyan esetekre, ha személyes találkozókra nincs lehetőség (lásd: [1. háttérmagyarázat](#)).

⁸ Az Európai Unióról szóló szerződés 14. és 16. cikke.

1. háttérmagyarázat

Az intézmények eljárási szabályzata a Covid19-válság előtt

A Parlament jogalkotási munkája, vitái és szavazásai nyilvánosak. Eljárási szabályzatában nem szerepelt a saját épületén kívül történő alternatív szavazási rendre vonatkozó rendelkezés.

A Tanács ülései nyilvánosak, ha a Tanács jogalkotási aktusról tanácskozik vagy szavaz. A Tanács ülésén lehetőség van egy vagy több tag távollétére: szavazás esetén a Tanács egy tagja legfeljebb egy másik tag nevében is eljárhat. Írásbeli eljárás is lehetséges, de csak bizonyos körülmények között.

A Bizottság ülései nem nyilvánosak. Az írásbeli eljárás a Bizottság szokásos döntéshozatali gyakorlata, feltéve, hogy valamennyi kapcsolódó feltétel teljesül. Ez az egyike azon számos lehetőségnek, amelyeket az intézmény döntéshozatal esetén akkor is választhat, ha tagjai nem tudnak személyesen találkozni.

A Bíróság szabályai értelmében az eljárásoknak írásbeli és szóbeli szakasza egyaránt van, a szóbeli szakasz azonban nem kötelező. Konkrét esetekben a feltett kérdésekre írásbeli választ is lehet adni, ami lehetővé teszi az intézmény számára, hogy akkor is folytassa tevékenységét, ha nem kerülhet sor tárgyalásra. Az eljárási szabályzat az írásbeli észrevételek és dokumentumok benyújtására vonatkozó határidők meghosszabbítását is lehetővé teszi.

31 Ahhoz, hogy megfelelő keretek között folytathassák működésüket, az intézményeknek (a Bíróság kivételével) ki kellett igazítaniuk eljárási szabályzatukat. A Parlament 2020. március 20-án módosította a szavazásra vonatkozó szabályokat annak érdekében, hogy lehetővé tegye a plenáris ülésen történő távszavazást, majd 2020. április 8-án a bizottsági szavazásokra vonatkozó szabályokat is. Végül 2020 decemberében módosította eljárási szabályzatát is, és olyan intézkedéseket vezetett be a „rendkívüli körülményekre” tekintettel, amelyek lehetővé teszik a parlamenti ülések elhalasztását, más helyszínre való áthelyezését, illetve megosztott termekben vagy távolról történő megtartását. A vizsgált időszakban a parlamenti ülésekre úgy került sor, hogy azokon a képviselők online szavaztak, noha néhányuk jelen volt a helyszínen. Az utazási korlátozások miatt a plenáris üléseket 2020 márciusa és 2021 júniusa között Strasbourgból Brüsszelbe helyezték át.

32 Az alternatív szavazási módok lehetővé tették a jogalkotási tevékenység folytatását. A távrésztétel bonyolultabbá tette a tolmácsolást (a rossz hangminőség és a vizuális kapcsolat hiánya miatt), ennek figyelembevétele érdekében lerövidítették az ülések időtartamát. Mindazonáltal a Parlament jogalkotási tevékenysége 2020-ban és 2021-ben hasonló maradt a 2019. évihez (lásd: az [1. melléklet 1. táblázata](#)).

33 A Tanács nem módosította eljárási szabályzatát, de 2020. március 23-án ideiglenes eltérést vezetett be az írásbeli eljárások bizonyos feltételek esetén történő alkalmazásának megkönnyítése érdekében. Az intézménynek a jogi aktusok elfogadásához alternatív intézkedésekre volt szüksége, mivel a videokonferencia keretében tartott miniszteri megbeszéléseket informális üléseknek tekintették, ezért ezek során nem lehetett hivatalos tanácsi jogi aktusokat elfogadni. Ez az eltérés lehetővé tette a tagállamok kormányai állandó képviselőinek bizottsága (Coreper) számára, hogy a vizsgált jogi aktusra alkalmazandó többségi szavazási szabályokkal összhangban az írásbeli eljárás alkalmazásáról határozzon. A gyakorlatban a vizsgált jogi aktust informális üléseken vitatták meg, majd a Coreper dönthetett az írásbeli eljárás alkalmazásáról.

34 A Tanács eredetileg egy hónapra fogadta el az eltérést, és a válság során folyamatosan meghosszabbította azt; a jelenlegi eltérés 2022. június végén veszti hatályát. A brüsszeli székhelyű Coreper ülései a válság során is személyes jelenléttel folytak. Ez a munkamódszer növelte a Coreper munkaterhét, de lehetővé tette a Tanács számára, hogy jogalkotási tevékenységét az előző évekéhez hasonló szinten tartsa (lásd: az [1. melléklet 2. táblázata](#)). Lehetőség szerint személyes jelenléttel rendezett tanácsi ülésekre is sor került.

35 Hogy elkerülhető legyen bármilyen zavar a biztosok testületének működésében, a Bizottság 2020. április 22-én módosította eljárási szabályzatát egyértelművé téve, hogy az üléseket úgy is meg lehet tartani, hogy azon a Bizottság tagjai azonosításukat és hatékony részvételüket lehetővé tevő telekommunikációs rendszeren keresztül vesznek részt”. A Bizottság 2020. évi munkaprogramját 2020 májusában kiigazították úgy, hogy az tükrözze a prioritásokban a Covid19-válság miatt bekövetkezett változásokat. A világválság miatt az eredetileg tervezett szakpolitikai kezdeményezések mintegy negyedét három-hat hónappal elhalasztották. Ezzel párhuzamosan a Bizottság a válságra adott szakpolitikai válaszként új kezdeményezéseket vezetett be, például a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keret mellett javasolt NextGenerationEU (NGEU) tervet (lásd: [2. háttérmagyarázat](#)).

2. háttérmagyarázat

Szakpolitikák elfogadása válság idején: NGEU

2020 májusában a Bizottság módosított javaslatot terjesztett elő a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretre vonatkozóan, figyelembe véve a Covid19-világjárvány okozta megváltozott gazdasági körülményeket (az eredeti bizottsági javaslat 2018 májusában készült). E javaslathoz kapcsolódóan a Bizottság javaslatot tett egy helyreállítási eszközre (Next Generation EU, NGEU), a 2021–2024 közötti időszakra 750 milliárd euró költségvetéssel.

Az Európai Tanács 2020. július 17–21-én (2020-ban az első alkalommal) személyes részvétellel ülésezett, és megállapodott az NGEU-val kapcsolatos álláspontjáról. A Parlament 2020. július 23-án Brüsszelben vitatta meg a Tanács következtetéseit: a felszólalók itt jelen voltak, de a szavazás távolról történt.

A Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti tárgyalások – személyes vagy távoli részvétellel – 2020. november 10-ig folytatódtak. 2020. december 16-án végül elfogadták a többéves pénzügyi keretre és az NGEU-ra vonatkozó javaslatokat (az Európai Tanácsban személyes szavazásra, a Parlamentben személyes vitára és távsvavazásra került sor).

36 A Bíróság tevékenysége az elé terjesztett ügyek függvényében alakul. 2020. március 16. és május 25. között a Bíróság felfüggesztette a tárgyalásokat, mivel helyiségei zárva voltak a személyzet előtt. A tárgyalások felfüggesztése azonban nem jelentette azt, hogy az igazságszolgáltatási tevékenység abbamaradt volna (lásd: [1. háttérmagyarázat](#)). A tárgyalások felfüggesztésének ideje alatt az elnök hetente egyszer hirdetett személyesen ítéletet. Amint a tárgyalások újraindultak, a Bíróság olyan informatikai rendszert vezetett be, amely lehetővé tette a távoli részvételt azon felek számára, akik nem tudtak Luxemburgba utazni. Az intézmény 2020. május 25-ét követően nem függesztette fel újra a helyszínen végzett igazságszolgáltatási tevékenységet.

37 A Covid19-válságnak a Bíróság igazságszolgáltatási tevékenységére gyakorolt általános hatása vegyes volt, mivel az függött mind az ügyeket a Bíróság elé utaló nemzeti bíróságok tevékenységének, mind az uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek szintjétől is. 2020-ban kevesebb ügy érkezett be, mint 2019-ben; a folyamatban lévő ügyek száma kismértékben nőtt, az ügyek átlagos időtartama azonban nem (lásd: az [1. melléklet 4. táblázata](#)).

Az intézmények igyekeztek fenntartani a többnyelvűséget

38 A többnyelvűség elve azt jelenti, hogy az uniós tagállamok valamennyi hivatalos nyelve egyben az intézmények hivatalos és munkanyelvei is. Ezen elv tiszteletben tartása érdekében az intézmények fordítókat és tolmácsokat alkalmaznak. A Covid19-események sajátos korlátozásokkal jártak a tolmácsok számára: a tolmácsfülkéket a fizikai távolságtartás miatt nem lehetett teljes kapacitással használni, és a szabadúszó tolmácsok nem mindig tudtak utazni. A távülésekre és hibrid ülésekre való átállás technikai nehézségeket is maga után vont (lásd: **32.** bekezdés). Mindezek ellenére az intézmények újabb megoldásokat vezettek be, hogy a többnyelvűség a válság alatt is megőrizhető legyen (lásd: **3. háttérmagyarázat**).

3. háttérmagyarázat

Többnyelvűség a Covid19-válság idején

A Parlament 2020. március 23-tól kezdve távtolmácsolást is biztosított az Unió valamennyi nyelvén, egy külön erre a célra létrehozott platform segítségével, amelyen keresztül saját tolmácsai bárholnan bekapcsolódhatnak és tolmácsolhatnak. A tolmácsok a helyszínen, további fülkékben is elhelyezkedhettek, vagy a Parlament egy másik épületéből vagy az egyes európai városokban (London, Riga, Bécs és Ljubljana) felállított központokból is tolmácsolhattak. A strasbourgi plenáris ülésre például Brüsszelből távtolmácsolást lehetett biztosítani.

A Bíróság saját rendszert dolgozott ki, amely lehetővé tette a felek számára a távrolól való bekapcsolódást, így ezek részt vehettek a tárgyalásokon és élő szinkrontolmácsolást kaphattak. 2020 májusában ez a rendszer csak egy nyelv felé történő tolmácsolást tudott biztosítani. 2020 decemberétől (a felek kérelme alapján) bármely három uniós nyelvre, 2021 februárjától pedig akár öt nyelvre is biztosítható volt így tolmácsolás.

A Tanács elsősorban arra összpontosított, hogy az informális miniszteri találkozókra minden hivatalos uniós nyelven tolmácsolást tudjon biztosítani. Minden tagállam egy-egy pontról kapcsolódhatott be; a tolmácsok a Tanács épületéből, tolmácsfülkékből dolgoztak. A munkacsoportok virtuális ülései esetében a tolmácsolásra vonatkozó döntéseket eseti alapon hozták meg.

A Bizottság három munkanyelven (angol, francia és német) biztosított tolmácsolást a biztosok testületének tevékenységeihez.

Az intézmények eleget tettek a személyzettel szembeni gondossági kötelezettségüknek, és fenntartották a személyzet munkavégzési képességét

39 Az intézményeknek olyan munkakörülményeket kell biztosítaniuk alkalmazottaik számára, amelyek összhangban vannak a megfelelő egészségvédelmi és biztonsági előírásokkal⁹. Ahhoz, hogy az üzletmenet-folytonosság a nem alapvető tevékenységek felfüggesztése nélkül is fenntartható legyen, az intézményeknek a lehető legmagasabb szinten kellett biztosítaniuk a személyzet rendelkezésre állását és teljesítményét.

Az intézmények megfelelő intézkedéseket hoztak alkalmazottaik egészségének védelme és az épületeikben való megfertőződés megelőzése érdekében

40 Az IMB az intézmények tisztiorvosaiból áll. Feladata, hogy tájékoztassa az intézmények igazgatási vezetőit az egészségügyi kérdésekről. Az IMB 2020 februárjától kezdve számos feljegyzést küldött, amelyek először részletesen bemutatták a világvárvány alakulását, majd a világvárvány későbbi szakaszaiban ismertették, hogy tagjai milyen konszenzust értek el azokkal a különböző intézkedésekkel kapcsolatban, amelyeket be kellett vezetni az intézmények épületeiben jelen lévő személyzet biztonsága érdekében. Emellett pszichológiai támogatásról és a védőoltásokról is tájékoztatást nyújtottak.

41 A fertőzés szempontjából kockázatos területekről 2020 februárjában visszatérő alkalmazottaktól azt kérték, hogy a fertőzésveszély csökkentése érdekében távmunkázzanak, majd az intézmények 2020 márciusának második hetétől az egészségügyi szempontból veszélyeztetett munkavállalókat is távmunkára szólították fel. Az IMB a teljes vizsgált időszak során ajánlotta a távmunkát a fertőzési láncok megszakításának eszközeként.

42 A **3. ábra** bemutatja, hogy az egyes intézmények nyomon követése alapján hogyan alakultak a személyzet jelenlétére vonatkozó adatok a vizsgált időszakban:

- amíg a fogadó tagállamok fenntartották a kijárássra vonatkozó korlátozásokat (2020 tavasza, 2020–2021 tele), az intézmények ezt követték, és alacsony szinten tartották az épületeikben dolgozó személyzet létszámát, csak azokra korlátozva azt, akiknek a jelenléte elengedhetetlen volt;

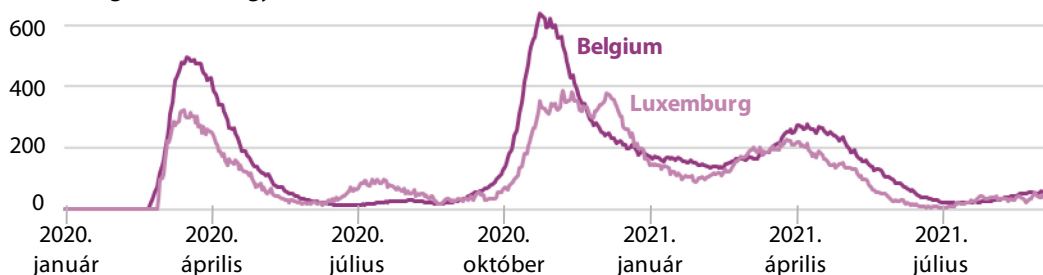
⁹ Lásd: [A tisztviselők személyzeti szabályzatáról szóló 31. EKG és 11. Euratom rendelet 1e. cikke.](#)

- o amikor az országos szintű korlátozásokat fokozatosan feloldották (2020. június, majd 2021 tavaszától ismét), az intézmények több munkatárs jelenlétét engedélyezték épületeikben, amennyiben jelenlétük szükséges volt az alapvető helyszíni tevékenységekben (például ülések, találkozók és tárgyalások) való közreműködéshez;
- o az egészségügyi helyzet javulásakor (2020 nyarán és őszén) az intézmények is arra ösztönözték azokat az alkalmazottaikat, akik nehézségekről számoltak be a távmunka során, hogy járjanak be ismét az irodába.

3. ábra. Az intézmények az egészségügyi helyzettől függően módosították az épületeikben való jelenlétet

A Covid19-járvány Belgiumban és Luxemburgban

Kórházi betegek száma egymillió lakosra vetítve



Szigorúsági index (*)

Belgium

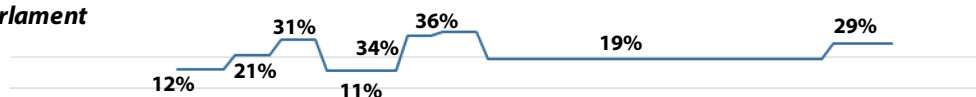


Luxemburg



Irodai jelenlét (a nyilvántartás szerint)

Parlament



Tanács



Bizottság



Bíróság



*Az [OxCGRT Stringency Index](#) (szigorúsági index) tartja nyilván a lezárási és karantén szabályok szigorúságát, amelyek révén csökkennek az emberek közötti kapcsolatok. Az index által alkalmazott skálát a zöldtől (nincs korlátozás) a vörösig (teljes lezárás) terjed.

Forrás: Európai Számvevőszék, az „Our World in Data” (a kórházi betegek száma), az oxfordi szigorúsági index és az ellenőrzött intézményektől származó információk alapján (a nyomon követés intézményenként eltérő volt).

43 Az intézmények épületeiben dolgozó személyzet biztonsága érdekében az intézmények protokollokat léptettek életbe (fizikai távolságtartás, tisztítás, maszk viselés), amelyek az IMB, az intézmények saját egészségügyi szolgálatai és a nemzeti hatóságok ajánlásain alapultak. A helyszínen történő megfertőződés kockázatának csökkentése érdekében az egyes intézmények egészségügyi szolgálatai nyomon követték a személyzet, az alvállalkozók és a látogatók körében bekövetkező Covid19-eseteket. A Parlament tesztelést is végzett saját helyiségeiben.

44 2021 tavaszától kezdve az intézmények arra ösztönözték alkalmazottaikat, hogy oltassák be magukat: ehhez vagy saját oltási központokat hoztak létre a helyi hatóságokkal egyetértésben (Brüsszelben), vagy tájékoztatták alkalmazottaikat arról, hogy miként vehetnek részt a nemzeti oltási kampányokban (Luxemburgban és más országokban). Az intézmények követték a fogadó tagállam oltásra és a munkahelyre való belépésre vonatkozó szabályait. A Parlament az IMB ajánlása alapján, a nemzeti szabályokon túlmutatva, bevezette azt a követelményt, hogy 2021 novemberétől be kell mutatni a digitális Covid-igazolványt az épületeibe való belépéshez.

Az intézmények támogatták az alkalmazottak jóllétét, és segítették őket az új munkakörülményekhez való alkalmazkodásban

45 A válság előtt a rendszeresen távmunkában dolgozó uniós alkalmazottak száma alacsony volt: ez a lehetőség a legtöbb intézményben 2009-ben nyílt meg a nyelvi szakemberek és a fordítók számára, majd azt 2016 óta valamennyi arra jogosult munkatársra kiterjesztették, elsőként a Parlamentnél és a Bizottságnál. 2019 decemberében a Bizottság arról számolt be, hogy alkalmazottainak mintegy 25%-a (8000 fő) élt az alkalmi távmunka lehetőségével. Amikor az intézmények 2020. március közepén bevezették a kötelező távmunkát, a legtöbb alkalmazott még soha nem élt ezzel a lehetőséggel.

46 Hogy fenntartható legyen a személyzet korábbi teljesítménye, az intézmények többféle képzést kínáltak a távmunkával és az újonnan bevezetett informatikai eszközökkel kapcsolatban. Nagy hangsúlyt fektettek egyrészt a középvezetők képzésére és támogatására annak érdekében, hogy segítsék őket csoportjaik távolról történő irányításában, másrészt az otthonról történő munkavégzés feltételeinek javítására (lásd: [II. melléklet](#)).

47 A válság ideje alatt nőtt a személyzet rendelkezésre állása, és ennek több oka is volt. A Tanácstól és a Bizottságtól kapott adatok tanúsága szerint 2020–2021-ben a személyzet több munkaórát regisztrált, mint az előző években. Mindegyik intézmény arról számolt be, hogy csökkent a rövid ideig tartó betegszabadsággal töltött napok száma. Valamennyi intézményben csökkent a részmunkaidőben foglalkoztatottak száma is (főként a 80%-ban, 90%-ban vagy 95%-ban részmunkaidőben dolgozó alkalmazottak esetében).

48 A vizsgált intézmények a körülmények (elszigeteltség, a hozzátartozók gondozásának szükségessége) által indokolt kivételes intézkedésként lehetővé tették alkalmazottaik számára, hogy az alkalmazási helyükön kívülről is végezhessenek

táv munkát¹⁰. Ezt a lehetőséget külön feltételek mellett biztosították. A Parlamentnél az alkalmazási helyen kívülről történő munkavégzést azért vezették be, hogy a munkatársak szükség esetén gondoskodni tudjanak családtagjaikról, ezért erre csak rész munkaidőben, a fizetés csökkenése mellett volt lehetőség (lásd: [II. melléklet](#)). Az intézmények eltérő módon ellenőrizték az e lehetőséget igénybe vevő alkalmazottak számát, de összességében elmondható, hogy a rögzített adatok alacsonyak voltak: egy adott időpontban a Parlament személyzetének nem több mint 2%-a, a Bíróságénak 3%-a, a Bizottságénak 5%-a dolgozott így (utóbbi évi 10 napos korlátot vezetett be); a Tanácsnál az alkalmazottak 5,8%-a vette igénybe ezt a lehetőséget (itt azonban csak 2021. május-júniusban követték nyomon ezen alkalmazottak számát). Ezt a rendkívüli intézkedést 2021 végéig fokozatosan megszüntették.

Az intézmények felgyorsították a folyamatban lévő korszerűsítési projektek végrehajtását, de az adminisztratív szolgáltatások digitalizálása továbbra is kihívást jelent

49 Hogy a személyzet teljesítménye a válság alatt is fenntartható legyen, az intézményeknek biztosítaniuk kellett, hogy a legtöbb alkalmazott rendelkezzen a távmunkához szükséges eszközökkel. Az intézményeknek alternatív megoldásokat kellett találniuk a személyes találkozók helyettesítésére. Ezeknek a megoldásoknak biztonságosnak és megfelelőnek kellett lenniük, és lehetővé kellett tenniük az intézmények számára, hogy mind támogatási feladataikat, mind alapvető tevékenységeiket elvégezzék. Olyan adminisztratív eljárásokat kellett bevezetniük, amelyek távmunka-végzés esetében is alkalmazhatók és inkább a papírintes munkafolyamatokon alapulnak.

Eltérő felkészültségi szintjük ellenére az intézmények mindegyike gyorsan lehetővé tette a személyzet számára a távmunkát

50 Az intézmények 2016 óta fokozatosan lehetővé tették a távmunkát valamennyi munkatársuk számára (lásd: [45.](#) bekezdés). Ezzel párhuzamosan a munkatársakat olyan berendezésekkel is el kellett látniuk, amelyek lehetővé teszik számukra a távmunkát: vagy virtuális magánhálózati (VPN) hozzáféréssel rendelkező vállalati laptopokkal, vagy virtuális asztali infrastruktúrához (VDI) szükséges engedélyekkel, amelyek lehetővé teszik a személyzet számára, hogy saját számítógépükről kapcsolódjanak a munkakörnyezetükhöz.

¹⁰ A tisztviselők személyzeti szabályzatáról szóló 31. EGK és 11. Euratom rendelet 20. cikke.

51 2020 januárjában az intézményeknél eltérő volt az alkalmazottak rendelkezésére bocsátott mobil informatikai eszközök szintje. A Tanács és a Bizottság személyzetének több mint 90%-a rendelkezett vállalati lappal. Mindkét intézmény rendelkezett elegendő (állandó vagy vészhelyzeti) VPN-engedéllyel ahhoz, hogy teljes személyzetét ellássa ilyen számítógépekkel. Emellett korlátozott számú VDI-engedéllyel is rendelkeztek.

52 A Parlament és a Bíróság éppen az informatikai mobilitási programjaik bevezetésének közepén tartott, amikor át kellett állni a távmunkára. A Bíróság 2019-ben felgyorsította programját, és az volt a cél, hogy azt 2020 tavaszára befejezze. Az Európai Parlament pedig a 2019–2024-es jogalkotási ciklus végéig tervezte befejezni a laptopok telepítését alkalmazottai számára. Így 2020. március közepére a Parlament személyzetének mintegy 35%-a és a Bíróság személyzetének 71%-a már fel volt szerelve VPN- vagy VDI-alkalmazásokkal, ami lehetővé tette számukra a távmunkát. Webmail-eszközökön keresztül valamennyi alkalmazott hozzáféréssel rendelkezett hivatali e-mail-fiókjához.

53 A Parlament és a Bíróság felgyorsította a laptopok telepítését. A hardvereszközök kiosztásakor mindkét intézmény kiemelten kezelte a kritikus fontosságú szolgáltatásokat (például a Bíróság nyilvántartásait), és növelte a rendelkezésre álló VDI-engedélyek számát is (a vállalati laptopokkal még nem rendelkező munkatársak számára). 2020 májusára munkatársaik 95%-a, 2020 júniusának végére pedig már valamennyi alkalmazottjuk tudott távmunkát végezni VPN-hozzáféréssel vagy VDI-engedéllyel.

54 A csatlakozások számának növekedésével mindegyik intézménynek növelnie kellett infrastruktúrája kapacitását is. A távmunkára való átállás első heteiben a munkatársak az összeköttetések minőségével és stabilitásával kapcsolatos problémákról számoltak be, de ezek többségét 2020 áprilisáig sikerült megoldani. Az intézmények informatikai szolgálataihoz intézett megkeresések száma 2020 áprilisától jelentősen csökkent, mivel ekkorra már a személyzet gyakorlottabban használta a távmunka-eszközöket, és a sáv szélességi kapacitás is nőtt.

A válság felgyorsította a felhőalapú együttműködési eszközök és a speciális videokonferencia-megoldások alkalmazását, ez azonban adatvédelmi és biztonsági kihívásokat is jelentett

55 Az együttműködési informatikai eszközök lehetővé teszik, hogy a munkatársak anélkül működjenek együtt, hogy ugyanabban a teremben tartózkodnának. E megnevezés a videokonferencia-alkalmazásokról kezdve egészen a dokumentumok

valós idejű megosztását és szerkesztését lehetővé tevő platformokig számos eszközt takar. Az intézmények már a válság előtt is használták ezen eszközök némelyikét: a Bizottság például 2013 óta használ kollaboratív webhelyeket. Az intézményeknél elterjedtek voltak a videokonferencia-rendszerek, amelyek használatára általában külön erre a célra kialakított termekben került sor a külső partnerekkel tartott ülések során

56 2016–2017 óta világszerte egyre nagyobb mértékben vesznek igénybe felhőalapú szolgáltatásokat, amelyek – mivel a fizikai infrastruktúra nem korlátozza őket – újfajta együttműködési lehetőségeket kínálnak. Néhány intézmény 2019 óta teszteli a felhőalapú eszközöket, többek között az együttműködési funkciókkal (dokumentummegosztás és -szerkesztés) is rendelkező videokonferencia-alkalmazásokat. A felhőalapú szolgáltatások használata azonban a helyhez kötött infrastruktúrához képest sajátos biztonsági és adatvédelmi kockázatokkal jár¹¹.

57 A vizsgált intézmények eltérő módon értékelik az együttműködésen alapuló, felhőalapú eszközökkel kapcsolatos adatvédelmi és informatikai biztonsági kockázatokat, így mindegyikük eltérő döntéseket hozott ezek bevezetéséről. A 2020. júliusi Schrems II. ítélet¹², valamint az európai adatvédelmi biztos ezt követő ajánlása¹³, amely szerint nem javasolt a személyes adatok Unión kívülre történő továbbításával járó új szolgáltatások telepítése, további korlátozásokat vezetett be az intézmények által használható együttműködési eszközök típusaira vonatkozóan. Az egyesült államokbeli felhőalapú szolgáltatásokat és videokonferencia-eszközöket használó intézményeknek a megfelelő szintű adatvédelem biztosítása érdekében felül kellett vizsgálniuk a szolgáltatójukkal kötött szerződéseiket (lásd: [4. háttérmagyarázat](#)).

¹¹ 05/2022. sz. különjelentés: „Az uniós intézmények, szervek és ügynökségek kiberbiztonsága”.

¹² C-311/18. sz. ügy (Facebook Ireland és Schrems, 2020.7.16.), amely érvénytelenítette a személyes adatok továbbításáról és feldolgozásáról szóló EU–USA adatvédelmi pajzsról szóló határozatot.

¹³ Lásd: az európai adatvédelmi biztosnak az uniós intézmények számára megfogalmazott stratégiai iránymutatását (2020 október): „Az európai adatvédelmi biztos nyomatékosan javasolja az uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek számára, hogy biztosítsák, hogy az új adatkezelési műveletek, illetve a szolgáltatókkal kötött új szerződések ne foglalják magukban személyes adatok Egyesült Államokba történő továbbítását.”

4. háttérmagyarázat

Belső és intézményközi videokonferencia-alkalmazások bevezetése

A Bizottság folytatta a kísérleti jelleggel alkalmazott felhőalapú együttműködési eszközöknek a teljes személyzet számára történő tervezett bevezetését, de tárgyalásokat folytatott a szolgáltatóval annak biztosítása érdekében, hogy az adattovábbítás a Schrems II. ügyben hozott ítélettel összhangban történjen. A rendszert saját biztonsági szintekkel is kiegészítette.

A Tanács a belső videokonferencia-eszközöket nem vezette be teljeskörűen, hanem a hatásvizsgálat elvégzéséig és az információkkal kapcsolatos kockázatok kezelésének bevezetéséig megtartotta azokat kísérleti projektnek.

A Parlament ezeket az eszközöket nem vezette be teljeskörűen, hanem az európai adatvédelmi biztos felülvizsgálatáig megtartotta azokat kísérleti projektnek.

A Bíróság úgy döntött, hogy nem folytatja a felhőalapú együttműködési eszközök további telepítését, és inkább megtartotta eredeti videokonferencia-szoftverét. Emellett – az ítéletnek való megfelelés biztosítása érdekében – felülvizsgálta a szoftver szolgáltatójával kötött szerződést is.

Mindezek miatt az intézmények mindennapi támogatási tevékenységeikhez jelenleg két különböző típusú videokonferencia-eszközt használnak: felhőalapú, illetve helyhez kötöttet. A két eszköztípus interoperábilis, és biztosítja, hogy az intézmények az eltérések ellenére kapcsolatba léphessenek egymással.

58 Az intézmények speciális videokonferencia-megoldásokat is használtak annak érdekében, hogy lehetővé tegyék az alapvető tevékenységek – például parlamenti viták, tanácsi ülések, a biztosi testület ülései és bírósági tárgyalások – virtuális módon történő megtartását. A kijárási korlátozások miatt felgyorsult az intézmények alapvető tevékenységeire vonatkozó videokonferencia-projektek végrehajtása.

59 A 2019–2021-es informatikai projektek portfóliójának részeként a Parlament azt mérlegelte, hogy miként lehetne teljes mértékben távkonferenciákat szervezni mind a felszólalók, mind a résztvevők számára, a személyes konferencia valamennyi eszközével, többek között tolmácsolással és interaktív vitákkal. 2020 márciusában folyamatban volt a projekt szolgáltatójának kiválasztása, amikor megszületett a döntés a távmunkára való átállásról, és rövid idő alatt ki kellett választani az eszközt.

60 A Parlament már egy héttel a belga kijárási korlátozások kezdete után képes volt biztosítani a képviselők számára a bizottsági ülések és plenáris ülések virtuális megtartásához szükséges infrastruktúrát szinkrontolmácsolással (lásd:

3. háttérmagyarázat). A Parlament igyekezett a kiválasztott eszközt és annak funkcióit az intézmény igényeihez igazítani. Amikor 2021 júniusa után újraindultak a strasbourggi plenáris ülések, ez lehetővé tette az intézmény számára, hogy csökkentse az oda utazó személyzet létszámát, mivel már bárholonnan lehetett tolmácsolást biztosítani. A Parlament által használt eszköz mögötti infrastruktúra teljes mértékben felhőalapú.

61 A Tanács egy másik szoftvert választott, amely a felhőalapú szolgáltatásokon és egy helyszíni szerveren keresztül egyaránt használható volt, ez pedig lehetővé tette a miniszteri ülésekhez való kapcsolódások teljes körű ellenőrzését. 2021 januárjában a Tanács elfogadta az EU SECRET minősítési szintig terjedő, érzékeny vagy minősített információkkal kapcsolatos megbeszélésekre szolgáló videokonferencia-platform létrehozására vonatkozó tervet, mivel a meglévő szoftvert csak nem minősített, nem érzékeny információkra lehetett használni. A minősített, illetve érzékeny témákkal csak a helyszínen lehet foglalkozni.

62 Mind a Parlament, mind a Tanács az uniós adatvédelmi rendeletek alapján működő, európai székhelyű (uniós vagy EFTA) vállalatokat választott ki a parlamenti viták és tanácsi ülések megtartását lehetővé tevő videokonferencia-szolgáltatásokra. A Bíróság nem használt felhőalapú szolgáltatásokat (lásd: **4. háttérmagyarázat**). Ehelyett saját videokonferencia-alkalmazást dolgozott ki a tárgyalásokra, a már meglévő szoftver alapján (lásd: **3. háttérmagyarázat**).

A javulás ellenére az adminisztratív folyamatok digitalizálása még mindig befejezetlen

63 Ahhoz, hogy a támogatási feladatok – különösen a pénzügyek és az emberi erőforrások terén – megszakítás és késedelem nélkül folytatódhassanak, az intézményeknek digitalizálniuk kellett munkafolyamataikat. A Covid19-válság előtt az adminisztratív folyamatok digitalizálásának szintje intézményenként eltérő volt: az olyan eszközöket, mint az e-számlák és a digitális aláírások, valamint a papírmentes munkafolyamatokat valamennyien használták, de eltérő felhasználási szinttel.

64 Az elektronikus közbeszerzési eljárások (e-közbeszerzés) 2009 óta állnak rendelkezésre az e-PRIOR platformon keresztül. Az e-PRIOR platform azt is lehetővé teszi a szolgáltatók számára, hogy elektronikus úton állítsanak ki számlát ügyfeleiknek. Az e-számlák előmozdítják a digitális pénzügyi munkafolyamatokat, mivel azokat automatikusan dolgozzák fel. Ugyanakkor nem minden szolgáltató veszi igénybe ezt a megoldást, és az intézmények sem ösztönzik proaktívan őket, így az e-számlázást nem használják általánosan az intézményekben.

65 2019-ben az e-számlák a Tanácshoz beérkezett számlák 57%-át tették ki. A Bíróságnál az e-számlák aránya 2019-ben 60% volt. A Covid19 terjedésének lassítása érdekében bevezetett korlátozások által okozott zavarok az intézmények beszállítóit is érintették, emiatt egyesek közülük elektronikus számlákra váltottak. A Tanács és a Bíróság a beérkezett elektronikus számlák számának nettó növekedéséről számolt be, arányuk 2020-ban mindkét intézmény esetében elérte az összes számla 74%-át. A Parlament és a Bizottság nem követte nyomon az intézményeik által kapott e-számlák arányát. A Parlament a számlakezelésre vonatkozó szabályainak módosítását követően az elektronikus formátumú számlákat már akkor is elfogadta, ha azokat nem az e-PRIOR-on keresztül küldték meg.

66 Az elektronikus aláírásra vonatkozó jelenlegi jogi keret 2014-ben jött létre¹⁴. Ahogy az uniós intézményekben egyre inkább elterjed az elektronikus dokumentumkezelés (többek között a személyzeti akták elektronikus kezelése), úgy fokozódik az elektronikus aláírások használata.

67 Már a válság előtt is minden intézmény használt elektronikus aláírást (a Bíróság kivételével), szükség szerint eltérő szintű tanúsítással. Ezek használatát a távmunka széles körű bevezetése és a papírmentes munkafolyamatok létrehozásának szükségessége még inkább ösztönözte. A használat elterjedtsége azonban egyenetlen volt az intézmények között. A Tanács például elfogadja a beszállítóitól az elektronikus aláírásokat, és megrendeléseit manuálisan írja alá. A Bizottság a szerződések aláírása tekintetében már korábban megkezdte a minősített elektronikus aláírás bevezetését, a válság alatt pedig még inkább felgyorsította ezt a folyamatot. Mivel a Bíróság korábban nem használt elektronikus aláírást, a válság során hozott humánerőforrás-határozatok kezdetben e-mailben validálta. Később megállapodást írt alá a Bizottsággal az EU-Sign eszköz (a Bizottság által kezelt elektronikus aláírási szolgáltatás) alkalmazásáról, amely 2021 végétől lehetővé tette számára a minősített elektronikus aláírás használatát. Ellenőrzésünk idején a Parlamentnél és a Tanácsnál folyamatban volt a minősített elektronikus aláírások fokozatos bevezetése.

¹⁴ [910/2014/EU rendelet a belső piacon történő elektronikus tranzakciókhoz kapcsolódó elektronikus azonosításról és bizalmi szolgáltatásokról.](#)

Megkezdődött a válság utáni környezetben alkalmazott új munkamódszerek hatékonyságának értékelése

Az értékelés előrehaladottabb az alaptevékenységek, mint a támogatási feladatok tekintetében

68 Azok a szervezetek tekinthetők reziliensnek, amelyek képesek tanulni és megerősödve kilábalni a válságból¹⁵. Ehhez szükség van arra, hogy a válság nyomán hozott intézkedések valamennyi aspektusát illetően levonják a tanulságokat. A szervezetnek emellett meg kell határoznia a válság során bevezetett – és azt követően is alkalmazható – bevált gyakorlatokat.

A tanulságok levonása már korán megkezdődött az intézményeknél

69 A 2020. tavaszi korlátozások feloldását követően a vizsgált intézmények megkezdtek a Covid19-válság nyomán hozott intézkedéseikkel kapcsolatos tanulságok levonását. Ezek a korai gyakorlatok elsősorban a válságkezelésre és az intézmények üzletmenet-folytonossági terveinek végrehajtására irányultak.

70 E gyakorlatok egyike sem tárt fel jelentős hiányosságokat az intézmények válságkezelésében és a válságra való reagálásban. A Covid19-válságból levont tanulságokat belefoglalták az intézmények 2021. évi kockázatértékelési gyakorlataiba, amelyek a korábbi hasonló eseteknél egyértelműbben foglalkoztak azzal a kockázattal, hogy a munkavállalók egy globális járvány miatt esetleg nem tudnak munkába állni. Az intézmények a kockázat csökkentésére irányuló enyhítő intézkedésként a távmunkát javasolták.

71 2020 májusától az intézmények a munkatársak körében végzett felmérések révén gyűjtöttek visszajelzéseket intézkedéseik különböző szempontjairól (kommunikáció, bevezetett egészségügyi intézkedések), valamint a munkatársaknak a jövőbeli (az épületekbe való visszatérés lehetőségessé válása utáni) munkaszervezéssel kapcsolatos kívánságairól és elvárásairól, különösen a távmunkával kapcsolatban. A helyzet változásával az intézmények további felméréseket végeztek, és konzultáltak a vezetőkkel.

¹⁵ GUID 5330 – *Guidance on Auditing Disaster Management*.

Alaptevékenységeik tekintetében az intézmények szerint jobb a fizikai interakció

72 A vizsgált intézmények új módszereket vezettek be alaptevékenységeik elvégzésére (lásd: [58–62.](#) bekezdés), és nagyobb mértékben alkalmazták a videokonferencia és az új együttműködési eszközök lehetőségeit. 2020 májusától kezdve a biztosok fizikai jelenlét mellett szervezték meg heti üléseiket, mivel úgy gondolták, hogy ez jobban megfelel a politikai megbeszélésekhez. 2022 elején a Parlament, a Tanács és a Bíróság még nem foglalt állást azzal kapcsolatban, hogy az új munkamódszereket a világjárványt követően milyen mértékben fogják fenntartani, de már hoztak néhány döntést az intézmények alaptevékenységeire vonatkozó új munkamódszerek hatékonyságának értékelése alapján.

73 2021-ben a Parlament elnöke széles körű vitát indított az intézmény Covid19-válság utáni működéséről, „A parlamenti demokrácia újragondolása” címmel. A rendes körülmények között alkalmazott távszavazás, amikor a Parlament összehívható, de egyes európai parlamenti képviselők akadályoztatva vannak, ellenőrzésünk lezárásakor még vita tárgyát képezte, de a vitafolyamatban részt vevő európai parlamenti képviselők fókuszcsoportjai már megfogalmazták ajánlásait. A fókuszcsoportok következtetései alapján az európai parlamenti képviselők úgy vélik, hogy a parlamenti vita jobb minőségű volt, amikor személyesen zajlott.

74 Ezzel párhuzamosan a Parlament igazgatása új megállapodást írt alá szabadúszó tolmácsokkal annak érdekében, hogy utóbbiak otthonról és a tagállamokban található központokból is dolgozhassanak, ami egyes nyelveken javította a tolmácsok rendelkezésre állását. Az igazgatás jelenleg mérlegeli a távtolmácsolás fenntartását a strasbourgi plenáris ülésen, ami lehetővé tenné az oda utazó alkalmazottak számának csökkentését.

75 A Tanács szintén arra a következtetésre jutott, hogy a személyes miniszteri találkozók hatékonyabbak, mint a virtuális találkozók. Amint azt az [1. melléklet 2. táblázata](#) mutatja, 2020-ban az ülések többségére (56%) – az érvényben lévő korlátozások ellenére – személyes jelenlét mellett került sor. Az olyan magas szintű ülések esetében, mint az uniós tagállamok állam-, illetve kormányfőiből álló Európai Tanács ülései, valamennyi érintett fél hatékonyabbnak tartja a fizikai formátumot. Azt, hogy a személyes üléseket előnyben részesítik, az is alátámasztja, hogy az írásbeli eljárások alkalmazását megkönnyítő szabályokat ideiglenes eltérésként, nem pedig állandó módosításként alakították ki. Az eltérés lejártával az írásbeli eljárás alkalmazása ismét az eljárási szabályzatban meghatározott feltételek mellett lesz lehetséges. A Tanács mindazonáltal a fizikai jelenléttel tartott ülések mellett fenn kívánja tartani az informális távülések lehetőségét – akár érzékeny megbeszélések

esetében is (lásd: [61. bekezdés](#)) –, még a miniszterekkel vagy a munkacsoportokkal tartott informális ülések esetében is, mivel ezek gyors konzultációra és információcserére adnak lehetőséget.

76 A Bíróság szintén úgy véli, hogy bár a távoli részvétel hasznos lehet, az nem teljesen egyenértékű a személyes meghallgatással, és csak akkor érdemes lehetőségként fenntartani, ha valamelyik fél nem tud a tárgyaláson személyesen részt venni.

A távmunkát szélesebb körben alkalmazzák az intézményekben, de a válság utáni környezetben való alkalmasságát még vizsgálják

77 A távmunkát és az új munkamódszereket támogató informatikai eszközöket még a Covid19-világjárvány kitörése előtt vezették be. A Covid19-válság utáni környezetre való felkészülés során az intézmények kiterjesztették a távmunka alkalmazását, de ellenőrzésünk idején még folyamatban volt a távmunka válságon kívüli környezetben való hatékonyságának és megfelelőségének értékelése, mivel akkorra a válság még nem ért véget.

78 A Bíróság 2021 májusában felmérést végzett, amelyben felkérte a személyzetet és a vezetőket, hogy mérjék fel, mely munkamódszereket találták a legalkalmasabbnak feladataik ellátására. Az eredmények azt mutatták, hogy a személyzet kevesebb mint fele (40%) vélte úgy, hogy szövegek megírásakor hatékonyabban dolgozott a távmunka során, mint amikor a helyszínen dolgozott, 37%-uk pedig nem észlelt különbséget. A kollégákkal való interakciót igénylő feladatok vagy a képzések esetében csak néhány válaszadó jelezte, hogy inkább otthonról végezné el ezeket. A Parlament és a Bizottság nem végzett felmérést a távmunkára vonatkozó szabályaik felülvizsgálata előtt. Ellenőrzésünk idején a Parlamentnél még folyt a kiterjesztett távmunka hatékonyságának értékelése, a Bizottság viszont már éppen véglegesítette saját új szabályait (lásd: [5. háttérmagyarozat](#)). A Tanács éppen akkor fogadta el a távmunkára vonatkozó szabályait, amikor a Covid19-járvány terjedni kezdett, és az intézmény nem tartotta szükségesnek azok módosítását. A vizsgált intézmények egyike sem kínált teljes munkaidős távmunkát alkalmazottai számára (lásd: [III. melléklet](#)).

5. háttérmagyarázat

A távmunka kiterjesztése az intézményekben

2021 szeptemberében a Parlament új szabályokat vezetett be, amelyek lehetővé teszik az alkalmazottak számára, hogy heti egy, két vagy három napon távmunkát végezzenek. Ellenőrzésünk lezárásakor a heti egy napnál hosszabb távmunka egyes részlegeknél legfeljebb hat hónapos időszakra korlátozódott, mivel e munkamódszerek hatékonyságát Covid19 nélküli körülmények között is értékelni kell.

A Tanács távmunkára vonatkozó szabályainak rendes körülmények közötti tesztelésére csak egy rövid ideig került sor. A szabályok lehetővé tették, hogy a személyzet a munkaidő legfeljebb 80%-ában távmunkát végezzen, és ellenőrzésünk lezárásakor nem volt azonnali terv a kiigazításukra.

A Bizottság végső megoldásként azt tervezi, hogy alkalmazottainak legfeljebb a munkaidő 60%-ában kínálja távmunkát.

A Bíróság az elvégzett felméréssel összhangban 2021 szeptemberében a távmunka kapcsán feladatalapú megközelítés mellett döntött, azaz a végrehajtást a vezetőkre bízta, szükségleteik és a személyzet által elvégzendő feladatok alapján.

79 Az alkalmazási helyen kívülről történő távmunka, amelyet a személyzettel szembeni gondossági kötelezettség részeként engedélyeztek, illetve bővítettek ki (lásd: **39.** bekezdés), a Covid19 utáni szabályok alapján elvileg korlátozott formában továbbra is lehetséges lesz egyes intézményekben (lásd: **III. melléklet**). Bár ez az intézkedés a személyzet kérésére született meg, az intézmények az intézkedés fenntartásának hatékonyságát nem értékelték.

Nem készül egységes, az összes intézményt felölelő értékelés az új munkafeltételek költségvetési és környezeti hatásairól

80 Az elmúlt években az uniós intézmények megpróbálták igazgatási kiadásukat korlátozni, és hatékonyabb munkamódszerek révén megtakarításokat elérni¹⁶. Az új munkamódszerekre vonatkozó, Covid19 előtti tervek – a távmunka és az informatikai mobilitás mellett – új irodai struktúrát, együttműködési terek kialakítását és az egyéni

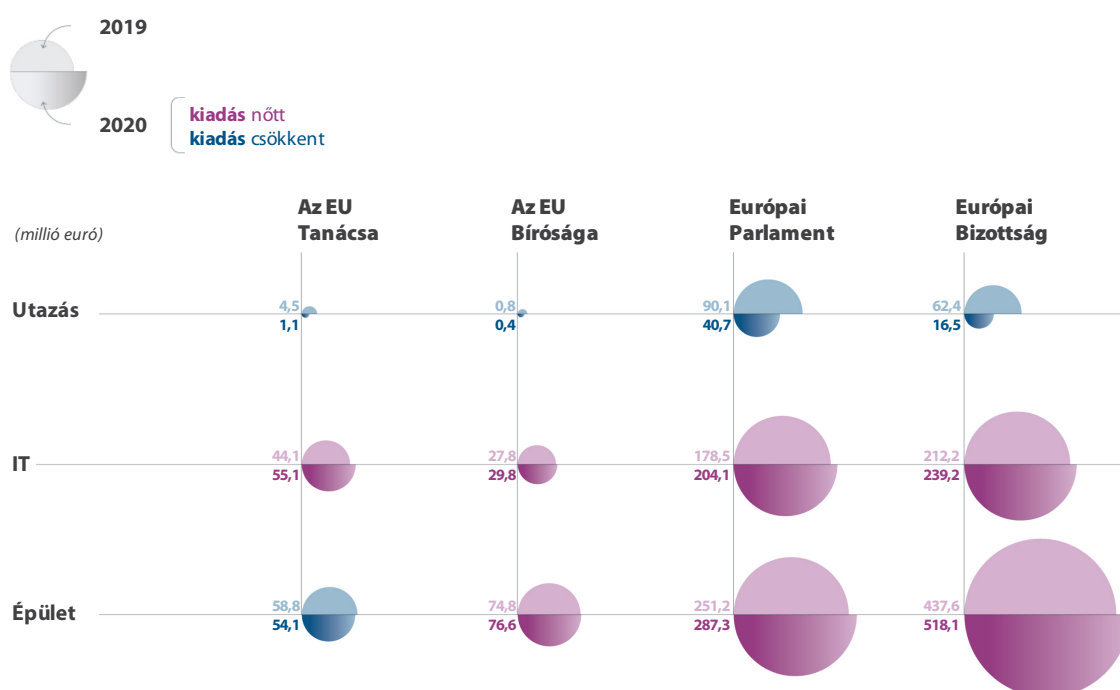
¹⁶ 15/2019. sz. különjelentés: „A 2014. évi személyzeti reformcsomag végrehajtása a Bizottságnál”.

irodák számának csökkentését is magukban foglalták, ezek ugyanis további megtakarítási lehetőségeket kínálnak, és csökkentik az intézmények szénlábnyomát.

81 A munkamódszerek Covid19-válság alatti változásai vegyes hatást gyakoroltak az intézmények igazgatási kiadásaira (lásd: **4. ábra**).

- Az utazáshoz kapcsolódó költségek nagymértékben csökkentek,
- az informatikai kiadások pedig a távmunka támogatásához szükséges további beruházások miatt növekedtek. A növekedés mértéke az egyes intézményekben szükséges beruházásoktól (főként berendezések vagy új videokonferencia-alkalmazások kifejlesztése) függött.
- Az épületekkel kapcsolatos kiadások egyes tételek (pl. biztonság, közművek) esetében alacsonyabbak voltak, mivel az épületek főként üresen álltak, más tételek ugyanakkor (pl. takarítás) a Covid19-szabályok miatt megnövekedtek. Az építési munkálatok (Parlament, Bizottság) folytatódtak, de esetenként az új munkamódszerek várható hatása miatt módosított tervekkel. Egyes intézmények a fel nem használt költségvetési sorokból megmaradt pénzt a használt épületek megvásárlására (Parlament) vagy hitel előtörlesztésére (Bíróság) használták fel.

4. ábra. A Covid19-válság hatása az épület-, informatikai és utazási kiadásokra az intézményeknél (millió euró)



Forrás: Európai Számvevőszék, a 2022. évi uniós költségvetésben bemutatott 2020. évi költségvetés-végrehajtás alapján. Az utazási költségek a személyzet és a tagok költségeit fedezik. Az adatok nem tartalmazzák a Parlament által 2021-ben, a 2020-ról átvitt hitelekkel végrehajtott épületvásárlásokat.

82 2020. évi éves tevékenységi jelentéseikben a vizsgált intézmények a Covid19-válság kapcsán megtakarításokról számoltak be. Mivel azonban ezek főként az épületekre és az utazásokra vonatkoznak, amelyek együttesen az uniós költségvetés igazgatási kiadási tételének mintegy 10%-át teszik ki, az adminisztratív költségekre gyakorolt hatásuk nem volt számottevő. Az intézmények mindaddig nem nyújtottak be javaslatokat arra vonatkozóan, hogy az új munkamódszerek kiterjesztésével miként lehetne ezeket a megtakarításokat állandóbb jellegű megtakarításokká alakítani.

A távülések meghosszabbítása megtakarításokat eredményezhet az utazási költségek terén

83 A Parlament továbbra is tervezi a távtolmácsolás alkalmazását, amivel csökkenthető a tolmácsok utaztatásának igénye (lásd: [74.](#) bekezdés). Az e döntésből eredő lehetséges megtakarításokat a Parlament nem értékelte, és 2022. évi költségvetésében nem irányozta elő az utazási kiadások jelentős csökkentését a Covid19-járvány előtti 2020. évi költségvetéshez képest. A tolmácsok mellett a videokonferencia terén elért előrehaladás szintén lehetővé tenné az intézmény számára, hogy csökkentse a plenáris ülésre Strasbourgba utazó támogató személyzet számát, ami további megtakarításokat eredményezhet. A plenáris ülések utazási költségeinek legutóbbi elemzése 2013-ban készült. Akkoriban a tolmácsok strasbourgi kiküldetése évi 3,1 millió euróba került (az összes strasbourgi utazási költség 12%-a), az egyéb alkalmazottak kiküldetése pedig évi 12,3 millió euróba¹⁷.

84 A Tanács számára az utazás nem jelent jelentős kiadást, és inkább politikai alaptervékenységéhez kapcsolódik, mint a támogatási feladatokhoz. Az intézmény rendes munkamódszerének részeként folytatni szándékozik a távüléseket (lásd: [75.](#) bekezdés). Az új munkamódszerek várhatóan hatással lesznek az intézmény utazási költségeire, ezek mértékéről azonban mindaddig nem készült értékelés.

85 Zöldítési stratégiájával összhangban a Bizottság tervei között szerepel, hogy az új munkamódszerek lehetőségeit kihasználva arra ösztönzi személyzetét, hogy csak akkor utazzon, ha a távülések nem jelentenek megfelelő megoldást. Költségvetési szempontból a személyzet és a biztosok kiküldetéseinek 2022. évi teljes összege 2019-hez képest 22%-kal csökkent.

¹⁷ Az Európai Parlament működésének központosítása révén elérhető uniós költségvetési megtakarítások elemzése.

86 A Bíróság utazással kapcsolatos kiadásai nagyon alacsonyak. Az intézmény azonban 2022-re a 2019-es értékekhez képest 17%-os csökkentést tervez.

A Bizottság kivételével az intézmények nem döntöttek úgy, hogy jelentős változtatásokat vezetnek be az épületekkel kapcsolatos stratégiájukban

87 Az intézmények épületeinek tulajdonosi szerkezete intézménytől és helyszíntől függően változik¹⁸. Aszerint, hogy az intézmények tulajdonosai az épületeknek vagy bérelik azokat, nem ugyanazok a pénzügyi korlátok, illetve az ösztönzők az irodahelyiségek csökkentése révén elérendő megtakarításokhoz. A távmunka hatással van a helyiségek átlagos kihasználtsági arányára. A távmunka világjárvány utáni fokozott alkalmazása tovább csökkentheti az intézmények elfoglalt irodaterületének átlagos méretét.

88 A Parlament a legtöbb esetben tulajdonosa épületeinek. Jelenlegi ingatlanstratégiáját 2018-ban fogadta el. Az intézmény nem hozott döntést brüsszeli irodahelyiségeinek csökkentéséről, de az épületei tulajdonjogának megszilárdítására irányuló politikája keretében a 2020. évi költségvetésből megmaradt források felhasználásával (74,9 millió euróért) megvásárolt egy olyan épületet, amelyet korábban a központi épületei közelében bérelt. Luxemburgban a KAD II épület építési terveit tovább módosították, részben a megváltozott munkamódszerek figyelembevétele érdekében. A Parlament úgy döntött, hogy a projekt egyes részeit nem folytatja; ezek költségét a Parlament 18,6 millió euróra becsülte (az összköltség 4%-a).

89 A Tanács valamennyi irodahelyiségének tulajdonosa. Ellenőrzésünk idején az intézmény éppen egy új ingatlanstratégián dolgozott.

90 A Bizottság irodastruktúrája szerteágazóbb, mint a többi intézményé: egyes épületeinek tulajdonosa, másokat bérel vagy hosszú távra lízingel. Emellett ez az intézmény rendelkezik a legnagyobb ingatlanportfólióval, és mint ilyen, több megtakarítási lehetőséggel is bír. A Bizottság az új munkamódszerek bevezetését még a Covid19-válság előtt megkezdte, és az intézmény úgy határozott, hogy a válság következményeként továbbfejleszti a koncepciót. Brüsszelre vonatkozó, a 2022–2030-as időszakra szóló ingatlanstratégiája az elfoglalt irodahelyiségek tekintetében 2030-ig 25%-os, a kiadásokra nézve pedig egyharmados csökkentést (2021 és 2030 között összesen 73,1 millió euró) irányoz elő. Ezek a tervek azon a feltételezésen alapulnak, hogy a személyzet legalább 20%-a távmunkában fog dolgozni, és hogy az egyéni

¹⁸ 34/2018. sz. különjelentés: „Az uniós intézmények irodahelyiségei”.

irodákat fokozatosan felváltják a tevékenység alapú közös terek. A Bizottság luxembourgi épületére nézve nem született döntés az irodahelyiségek nagyobb mértékű csökkentéséről, de helyi épületstratégiája tevékenység alapú helyiségek létrehozását irányozza elő.

91 A Bíróság politikája az általa használt épületek megvásárlását helyezi előtérbe. A távmunkára vonatkozó, 2021 júliusában elfogadott szabályok lehetővé teszik a távmunka korábbinál szélesebb körű alkalmazását, de ellenőrzésünk idején az intézmény nem tervezte rövid távon felülvizsgálni ingatlanstratégiáját, és inkább még néhány évet vár az új munkamódszerekből eredő igények felmérésével.

A környezeti hatások tekintetében nem határozták meg egyértelműen a lehetőségeket

92 Az utazások és az épületek kialakítása tekintetében bekövetkező változások, valamint a távmunka kiterjesztése lehetőséget kínál a vizsgált intézményeknek arra, hogy csökkentsék környezeti hatásukat. Ezt mindegyik intézmény szem előtt tartja, ugyanakkor különböző ütemben kezdték bevezetni környezetvédelmi stratégiájukba.

93 2019 végén a Parlament egy sor környezetvédelmi mutatót fogadott el környezeti teljesítményének nyomon követésére. Az ezt követő félideős értékelésben (2020. december) az intézmény a világjárvány idején bevezetett új munkamódszerek hatása mellett több forgatókönyvet is bemutatott arról, hogy az intézmény hogyan tudja kihasználni ezeket az új lehetőségeket, többek között a közlekedéshez kapcsolódó kibocsátások csökkentése révén. A Bizottság zöldítési stratégiájának fő célkitűzése a klímasemlegesség 2030-ig történő elérése az irodahelyiségek területének csökkentésével, alacsony energiaigényű épületek használatával, az energiahatékonyság javításával (műszaki fejlesztés és használati szokások változásai révén), valamint az utazásból származó kibocsátások csökkentésével. Az utóbbi pont végrehajtása érdekében a szakmai utak szervezésére használt platformon a Bizottság kibocsátás-kalkulátort vezetett be.

Következtetések és ajánlások

94 Megállapításunk szerint az uniós intézmények bizonyították ellenálló képességüket a Covid19-világjárvánnyal szemben. Válaszlépéseik gyorsak és rugalmasak voltak, és ki tudták használni a digitalizációba való korábbi beruházások eredményeit. Ugyanakkor azt még nem értékelték teljes körűen, hogy a Covid19-járvány nyomán bevezetett új munkamódszerek várhatóan milyen mértékben lesznek hatékonyak, illetve milyen megtakarításokat eredményeznek majd a válság utáni környezetben.

95 Megállapítottuk, hogy az intézmények a Covid19-válság kezdete előtt kialakított üzletmenet-folytonossági tervei bevett normákat követtek. Ezeket azonban rövid távú, nagy hatású események kezelésére tervezték, nem pedig olyan hosszú távú zavarokra, amelyet a Covid19-járvány okozott (14–19. bekezdés).

96 A Covid19-válság nem felelt meg az intézmények üzletmenet-folytonossági terveiben előírányzott zavarok mintáinak. Ahhoz, hogy rövid időn belül megszervezzék válaszlépéseiket, az intézmények megtartották üzletmenet-folytonossági tervük azon részét, amely a helyzet szempontjából releváns volt, és hozzáigazították a terveket a Covid19-válság sajátosságaihoz. Üzletmenet-folytonossági terveikben nem határoztak meg olyan fórumot, ahol az intézmények gyorsan konzultálhattak volna egymással a válság nyomán hozott döntéseikről. Hogy bizonyos fokú koherenciát biztosítsanak az általuk végrehajtott intézkedések terén, az intézmények az információk megosztása érdekében a meglévő struktúrákra támaszkodtak, és ezzel sikerült határt szabniuk a válaszlépéseik közötti eltéréseknek. Önálló státuszuk, különböző feladataik és az általuk figyelembe veendő eltérő nemzeti szabályok miatt azonban nem tudtak teljes mértékben azonos válaszokat adni (20–27. bekezdés).

1. ajánlás. A hosszú távú zavarok és az intézményközi együttműködés beillesztése az üzletmenet-folytonossági tervekbe

Az intézmények a Covid19-válság nyomán hozott intézkedéseik tapasztalataira építve illesszenek be üzletmenet-folytonossági terveikbe hosszú távú zavarokkal kapcsolatos intézkedéseket. Az üzletmenet-folytonossági tervekben az összes intézményt érintő események esetén az intézményközi együttműködésre vonatkozó rendelkezéseknek is szerepelniük kell.

Megvalósítás céldátuma: 2023. 1. negyedév

97 Megállapítottuk, hogy a válság nyomán hozott rugalmas intézkedéseiknek köszönhetően az intézmények minimálisra tudták csökkenteni a fennakadásokat. Szükség esetén módosították eljárási szabályzatukat, rugalmasságról tettek tanúbizonyságot a munkamódszerek kiigazítása terén, aminek révén el tudták végezni alaptevékenységeiket, és továbbra is ellátták a Szerződések által rájuk ruházott szerepeket. El tudták fogadni a fontos szakpolitikai kezdeményezéseket, valamint a 2021–2027-es időszakra vonatkozó többéves pénzügyi keretet, illetve a Covid19-válság előtti évekhez hasonló nagyságrendben folytatódott az ítélethozatal (**28–38.** bekezdés).

98 Az intézmények lépéseket tettek alkalmazottaik egészségének megőrzése és az üzletmenet folytonosságának fenntartása érdekében. Követték az Intézményközi Orvosi Testület által adott egészségügyi tanácsokat, és megfeleltek a fogadó ország nemzeti jogszabályai által előírt minimumkövetelményeknek, sőt esetenként túl is teljesítették azt. A személyzetet segítő intézkedéseknek (felszerelések, képzések, szociális intézkedések) köszönhetően változatlan maradt a teljesítmény a válság idején (**39–48.** bekezdés).

99 A válság kezdetén az intézményeknél nem volt egységes a távmunkához szükséges eszközök szintje, de hat héten belül mindegyikük tudott távmunka-megoldásokat biztosítani valamennyi munkatársa számára (**49–54.** bekezdés). Az intézmények megfelelően használták fel az együttműködési eszközöket. A sajátos igények, az adatvédelemmel, a biztonsággal és a titoktartással kapcsolatos kérdések miatt az intézmények eltérő gyorsasággal vezették be ezeket az eszközöket, és más-más szolgáltatókat választottak (**55–62.** bekezdés). A Covid19-válság során bevezetett munkamódszerek miatt megnőtt az uniós intézmények papírmentes munkafolyamatainak szükségessége. A munkafolyamatok digitalizálása haladt előre, de a digitális munkafolyamatok bevezetése – akárcsak az olyan alkalmazások használata, mint például az e-számlázás vagy a minősített elektronikus aláírás – eltérő volt az intézmények között. Az így elért eredmények dacára az adminisztratív szolgálatok digitalizálása még mindig nem történt meg teljes körűen. Különösen az e-számlák belső használatát nem követi nyomon, illetve ösztönzi valamennyi intézmény (**63–67.** bekezdés).

2. ajánlás. Az adminisztratív szolgáltatások digitalizálásának továbbfejlesztése

Az intézmények a Covid19-válság nyomán hozott intézkedéseik tapasztalataira építve folytassák adminisztratív szolgáltatásaik digitalizálását az alábbiak révén:

- a) a papírmentes munkafolyamatok bevezetésének előmozdítása és az elektronikus aláírás – többek között a minősített elektronikus aláírás – használatának kiterjesztése;
- b) az elektronikus számlák használatának nyomon követése és kiterjesztése.

Megvalósítás céldátuma: 2023. 4. negyedév

100 Az intézmények már a válság elején megkezdtek a tanulságok levonását, és a válság során végig folytatódott a Covid19 utáni környezetről való elmélkedés (68–71. bekezdés). Megállapítottuk, hogy a vizsgált intézmények, amelyek távmunkamódszereket vezettek be alaptervékenységeik elvégzésére, mindannyian hasonló következtetésre jutottak: a távülések zavar vagy vészhelyzet esetén biztonsági megoldást jelentenek ugyan, és hasznosak lehetnek például sürgős konzultáció vagy információcsere céljából, de hosszú távon nem helyettesíthetik az alaptervékenységekhez kapcsolódó személyes megbeszéléseket (72–76. bekezdés). A Covid19 utáni környezetre vonatkozó szabályaikban az intézmények a korábbinál több lehetőséget biztosítanak távmunkára. Bár válsághelyzetekben hasznosnak bizonyult a nagymértékű távmunka, nem mindig értékelték, hogy nem válságos körülmények esetén az mennyire hatékony a Covid19-válság előtti munkamódszerekhez viszonyítva (77–79. bekezdés).

101 A Covid19-válság rövid távon korlátozott pénzügyi hatással járt az intézményekre, mivel az egyes kiadási területeken – például az utazás terén – elért megtakarításokat informatikai beruházások finanszírozására használták fel. A munkamódszerek változását a válság felgyorsította, és a Covid19-járvány után – valamennyi intézmény várakozása szerint – eltérő lesz az utazásokhoz és az irodaépületekhez való hozzáállás. Ugyanakkor az új munkamódszerekből eredő lehetséges megtakarítások egységes értékelésére nem került sor. Az intézmények azt sem mérték még fel egységesen, hogy az új munkamódszerek milyen hatással járnak környezetvédelmi politikáikra nézve (80–93. bekezdés).

3. ajánlás. Annak felmérése, hogy az új munkavégzési módok megfelelőek-e a Covid19-válság utáni környezetben

Annak értékelésekor, hogy az új munkavégzési módok megfelelőek-e a Covid19-válság utáni környezetben, az intézmények:

- a) mérjék fel a távülések és a hibrid ülések alkalmasságát a személyes részvétellel zajló ülésekhez képest, és a tevékenységtől függően fogadjanak el iránymutatásokat a távülésekre vonatkozóan;
- b) értékeljék a távmunka hatását és szükség esetén igazítsák ki a Covid19-válság utáni szabályokat;
- c) kövessék nyomon az új munkamódszerek költségvetési hatását, és számoljanak be arról, különös tekintettel az épületekre;
- d) kövessék nyomon az új munkamódszerek környezeti hatását és számoljanak be arról.

Ezen értékelések alapján azután az intézmények döntsenek az új munkamódszereik esetleges módosításáról.

Megvalósítás céldátuma: 2024. 2. negyedév

A jelentést 2022. június 14-i luxembourgi ülésén fogadta el a Tony Murphy számvevőszéki tag elnökölte V. Kamara.

a Számvevőszék nevében

Klaus-Heiner Lehne
elnök

Mellékletek

I. melléklet. A Covid19-válság hatása az ellenőrzött intézmények tevékenységeire

Az alábbi táblázatok a Covid19-válságnak az ellenőrzött intézmények alaptevékenységeire gyakorolt hatását mutatják be.

1. táblázat. A Parlament tevékenysége számadatokban, 2018–2021

	Plenáris ülések száma		Egy plenáris ülés átlagos időtartama	Szavazatok száma	
	plenáris ülések <i>(a négynapos plenáris üléseket rendszerint Strasbourgban tartják)</i>	további ülések <i>(a kétnapos plenáris üléseket Brüsszelben tartják)</i>		óra	jogalkotási szövegek
2018 (egész év)	12	3	32 óra 08 perc	258	301
2019 (teljes év)	11	5	24 óra 09 perc	364	182
2020 (egész év)*	11	6	15 óra 29 perc	202	182
2021 (2021. novemberig)	10	2	28 óra 24 perc	185	224

Forrás: Az Európai Parlament adatai (DG PRES és DG IPOL). *A Számvevőszék számítása.

2. táblázat. A Tanács tevékenysége számadatokban, 2018–2020

Ülés	2018	2019	2020		
			Összesen	Személyes jelenlét	Videokonferencia
Csúcstalálkozók	15	17	23	15	8
Tanácsi ülések	75	80	116	31	85
Coreper	117	124	154	152	0
Coreper, 50. cikk (brexit)	29	28	3	3	0
Munkacsoportok	4 304	3 706	2 790	1 538	1 252
Munkacsoport, 50. cikk (brexit)	61	28	0	0	0
Összesen	4 601	3 983	3 086	1 739	1 345

Forrás: Európai Számvevőszék, a DG ORG 2020. évi éves tevékenységi jelentése alapján.

3. táblázat. A Bizottság tevékenysége számadatokban, 2018–2021

	2018	2019	2020	2021
Elfogadott aktusok száma összesen	9 668	9 255	9 706	10 163
<i>ebből a Covid19-válsághoz kapcsolódott</i>	n.a.		1 372 (14,1%)	1 102 (10,8%)

Forrás: Európai Számvevőszék, a Bizottság adatai alapján.

4. táblázat. Igazságszolgáltatási tevékenység számadataiban, 2017–2021

	2017	2018	2019	2017–2019 átlag	2020	2021
Beterjesztett ügyek (mindkét joghatóság)	1 656	1 683	1 905	1 748	1 582	1 720
Tárgyalások (Bíróság)	263	295	270	276	157	107
Tárgyalások (Törvényszék)	333	333	255	307	227	240
Lezárt ügyek (mindkét joghatóság)	1 594	1 769	1 739	1 701	1 540	1 723
Lezárt ügyek (Bíróság)	699	760	865	775	792	772
Lezárt ügyek (Törvényszék)	895	1 009	874	926	748	951
Folyamatban lévő ügyek (Bíróság)	912	1 001	1 102	1 005	1 045	1 113
Folyamatban lévő ügyek (Törvényszék)	1 508	1 333	1 398	1 413	1 497	1 428
Az eljárások átlagos időtartama (Bíróság)	16,40 hónap	15,70 hónap	14,40 hónap	15,50 hónap	15,40 hónap	16,60 hónap
Az eljárások átlagos időtartama (Törvényszék)	16,30 hónap	20,00 hónap	16,90 hónap	19,00 hónap	15,40 hónap	17,30 hónap

Forrás: Európai Számvevőszék, a Bíróság 2017–2020. évi éves tevékenységi jelentései és a Számvevőszék kérdőívére adott válaszai alapján.

II. melléklet. A Covid19-válság idején a távmunka támogatása érdekében 2021 végéig bevezetett intézkedések

Intézkedés	Parlament	Tanács	Bizottság	Bíróság
Kiegészítő informatikai berendezések	Igen 2326 képernyő, 2069 billentyűzet és 1968 egér (2020. novemberi állapot).	Igen Otthoni irodacsomag (képernyő, billentyűzet, dokkolóállomás), szétosztás: 2020 novemberétől.	Igen 2020. november: képernyők árának megtérítése (legfeljebb 150 euró) 2021. június: Informatikai csomagok (dokkolóállomások, billentyűzetek, egerek).	Igen 2021 májusától mintegy 1000 informatikai csomagot (képernyőt, billentyűzetet, dokkolóállomást) osztottak szét.
Kiegészítő berendezések (bútorok)	Igen 378 ergonomikus szék kiosztása (2020. novemberi állapot).	Nem	Igen 2020. novembertől: székek árának megtérítése (legfeljebb 200 euró)	Igen 2021 márciusában körülbelül 600 irodaszéket osztottak ki.
A kommunikációs költségek kifizetése	Igen Havi 40 euró	Nem	Nem	Nem
Távmunka az alkalmazási helyen kívülről	Kellően indokolt esetekben (családi, egészségügyi okokból), részmunkaidőben, a külföldi munkavégzési/külföldi tartózkodási támogatás felfüggesztésével. 2021. december 31-én megszűnt.	A vezetőség engedélyétől függően, ha összeegyeztethető a szolgálat érdekeivel. Az általános szabályok a szakmai pályafutás során 160 napot, plusz évi 5 napot tesznek lehetővé.	Kellően indokolt esetekben (családi, egészségügyi okokból). A fentiekén túlmenően: 2020: A karácsonyi ünnepekhez kapcsolódóan 10 nap. 2021: Legalább 5 nap szabadsághoz kapcsolódó 10 nap.	Kellően indokolt esetekben (családi, egészségügyi okokból) és munkaszüneti napokon (húsvét, karácsony, nyári szünet). 2021. szeptember után: Csak kellően indokolt esetekben.

Forrás: Európai Számvevőszék, az intézményektől származó információk alapján.

III. melléklet. A távmunkavégzés feltételei a Covid19-válságot követően az ellenőrzött intézményeknél

Parlament	Tanács	Bizottság	EUB
<p>A szabályok 2021 szeptembere óta hatályosak.</p> <p>A személyzet munkaideje bizonyos százalékban kifejezett részében távmunkát végezhet:</p> <ul style="list-style-type: none"> o 20% (alapvető jogként, a vezető jóváhagyása nélkül); o 40% (a vezető jóváhagyásától függően); o 60% (a vezető jóváhagyásától függően). <p>A jóváhagyás hat hónapra vagy egy évre szól, és megújítható.</p> <p>Az alkalmazási helyen kívülről távmunka nem végezhető.</p>	<p>A szabályok 2020 februárja óta hatályosak.</p> <p>Az alkalmazottak idejük legfeljebb 80%-ában távmunkát végezhetnek.</p> <p>Az alkalmazási helyen kívülről évente legfeljebb 5 napig végezhető távmunka, az alkalmazott teljes pályafutása során pedig további 160 napig, a vezető jóváhagyásától függően.</p>	<p>A szabályokat 2022 márciusában fogadták el.</p> <p>A személyzet munkaideje 20%-ában alapvető jogként távmunkát végezhet.</p> <p>A távmunka – a vezető jóváhagyásával – legfeljebb 60% lehet.</p> <p>Az alkalmazási helyen kívülről évente legfeljebb 10 napig végezhető távmunka, legalább 5 nap szabadsághoz kapcsolódva, a vezető jóváhagyásától függően.</p> <p>Kivételes esetekben a Bizottság Humán erőforrásügyi Főigazgatósága az alkalmazott közvetlen felettesével folytatott konzultációt követően egy hónapra engedélyezheti az ilyen távmunkát, amely azonos feltételek mellett megújítható.</p>	<p>A szabályokat 2021 júliusában fogadták el és azok 2022 második negyedétől hatályosak.</p> <p>A távmunka valamennyi szolgálat esetében megengedett.</p> <p>A pontos szabályokat (feladatok, minimális irodai jelenlét, a távmunkára vonatkozó engedély maximális időtartama) az egyes szolgálatok felső vezetése határozza meg.</p> <p>A távmunkához a vezető jóváhagyása szükséges.</p> <p>Az alkalmazási helyen kívülről – a vezető jóváhagyásával – indokolt esetben, korlátozott időtartamra végezhető távmunka, amennyiben az összeegyeztethető a szolgálati érdekekkel.</p>

Forrás: Európai Számvevőszék, az intézményektől származó információk alapján.

Rövidítések

BCP: Üzletmenet-folytonossági terv

Coreper: Az uniós tagállamok kormányainak képviselőiből álló Állandó Képviselők Bizottsága

CPQS: *Comité préparatoire des questions statutaires* (a személyzeti szabályzattal kapcsolatos kérdésekkel foglalkozó előkészítő bizottság)

EDPS: Európai adatvédelmi biztos

EFTA: Európai Szabadkereskedelmi Társulás

EUB: Az Európai Unió Bírósága

IMB: Intézményközi Orvosi Testület

MEP: Európai parlamenti képviselő

NGEU: NextGenerationEU

TPK: Többéves pénzügyi keret

VDI: Virtuális asztali infrastruktúra

VPN: Virtuális magánhálózat

WHO: Egészségügyi Világszervezet

Glosszárium

Coreper: Az Európai Unió Tanácsa munkájának előkészítéséért felelős tagállami képviselőkből álló bizottság.

E-számla: Strukturált elektronikus formátumban kiállított, elküldött és fogadott számla, amely lehetővé teszi az automatikus feldolgozást.

Felhőalapú számítástechnika: Az adatok távfeldolgozása és -tárolása az interneten keresztül.

Minősített elektronikus aláírás: Elektronikus aláírás, amely az uniós jog szerint a szerződések aláírása tekintetében jogilag ugyanolyan hatással bír, mint a saját kezű aláírás, és letagadhatatlan.

Valamely uniós intézmény tagja: Valamely uniós intézmény döntéshozó szervébe kinevezett vagy megválasztott személy.

Virtuális asztali infrastruktúra: Központi szerveren tárolt és személyi számítógépek, illetve egyéb eszközök számára elérhetővé tett asztali (desktop) környezet.

Virtuális magánhálózat: Olyan rendszer, amely lehetővé teszi a felhasználók számára, hogy távolról, interneten keresztül hozzáférjenek egy biztonságos hálózathoz.

Az intézmények válaszai

<https://www.eca.europa.eu/hu/Pages/DocItem.aspx?did=61688>

Időrendi áttekintés

<https://www.eca.europa.eu/hu/Pages/DocItem.aspx?did=61688>

Ellenőrző csoport

Ellenőrzéseinek eredményeit a Számvevőszék különjelentésekben mutatja be, amelyek egy adott költségvetési területhez kapcsolódó uniós szakpolitikákkal és programokkal, illetve az irányítással kapcsolatos kérdésekkel foglalkoznak. Hogy ellenőrzési munkája maximális hatást érjen el, témái megválasztásakor és feladatai megtervezésekor a Számvevőszék tekintetbe veszi a teljesítmény-, illetve megfelelőségi kockázatokat, az érintett bevétel vagy kiadás nagyságát, a várható fejleményeket, valamint a politika és a nagyközönség érdeklődését.

Ezt a teljesítmény-ellenőrzést az uniós finanszírozásra és igazgatásra szakosodott, Tony Murphy számvevőszéki tag elnökölte V. Kamara végezte. Az ellenőrzést Marek Opióła számvevőszéki tag vezette Kinga Wisniewska-Danek kabinetfőnök és Bernard Witkos kabinettagassé, Colm Friel ügyvezető, Marion Kilhoffer feladatfelelős, valamint Andreas Dürrwanger, Tomasz Kokot és Nikolaos Kylonis számvevők közreműködésével. Grafika: Jesús Nieto Muñoz és Alexandra Mazilu. Nyelvi támogatás: Richard Moore.



Balról jobbra: Nikolaos Kylonis, Jesús Nieto Muñoz, Marion Kilhoffer, Marek Opióła, Kinga Wisniewska-Danek, Tomasz Kokot, Colm Friel.

SZERZŐI JOGOK

© Európai Unió, 2022

Az Európai Számvevőszék dokumentumainak felhasználását a nyíltadat-politikáról és a dokumentumok további felhasználásáról szóló [6-2019. sz. számvevőszéki határozat](#) szabályozza.

Ellenkező rendelkezés (pl. egyedi szerzői jogi nyilatkozatokban foglaltak) hiányában az Európai Unió tulajdonában lévő számvevőszéki tartalmak a [Creative Commons Attribution 4.0 International \(CC BY 4.0\) licenc](#) alá tartoznak. Ezért főszabály szerint a további felhasználás a forrás és a változtatások megfelelő feltüntetésével megengedett. A Számvevőszéktől származó tartalmak további felhasználásakor azok eredeti értelme és mondanivalója nem torzulhat. A Számvevőszék nem vonható felelősségre a továbbfelhasználás esetleges következményeiért.

Ha az adott tartalomban azonosítható magánszemélyek is érintettek (például ha egy kép a Számvevőszék munkatársait ábrázolja vagy harmadik fél is szerepel a források között), adott esetben további engedélyt is be kell szerezni.

Amennyiben ez megtörtént, akkor a vonatkozó engedély érvényteleníti a fenti általános érvényű engedélyt, és az abban foglalt, egyértelműen meghatározott felhasználási korlátozások érvényesek.

Az olyan tartalmak felhasználásához vagy reprodukálásához, amelyek nem az Európai Unió tulajdonát képezik, adott esetben közvetlenül a szerzői jog tulajdonosától kell engedélyt kérni.

Az iparjogvédelem alatt álló szoftverek és dokumentumok – pl. szabadalmak, márkajelzések, bejegyzett formatervezési minták, logók és nevek – nem tartoznak a Számvevőszék továbbfelhasználási politikájának hatókörébe.

Az Európai Uniónak az europa.eu címtartomány alá tartozó intézményi weboldalai külső oldalakra mutató hivatkozásokat is tartalmaznak. Ezek nem tartoznak a Számvevőszék hatáskörébe, ezért ajánlott elolvasni az ott közzétett adatvédelmi és szerzői jogi rendelkezéseket.

Az Európai Számvevőszék logójának használata

Az Európai Számvevőszék logója kizárólag a Számvevőszék előzetes hozzájárulásával használható fel.

PDF	ISBN 978-92-847-8377-9	1977-5733	doi:10.2865/868172	QJ-AB-22-016-HU-N
HTML	ISBN 978-92-847-8407-3	1977-5733	doi:10.2865/9404	QJ-AB-22-016-HU-Q

Ellenőrzésünk során az uniós intézmények Covid19-válsággal szembeni ellenálló képességét értékeltük: hogyan kezelték az intézmények a világjárvány nyomán kialakuló helyzetet, és milyen tanulságokat vontak le abból? Megállapítottuk, hogy az intézmények ugyan rövid távra tervezték meg üzletmenet-folytonossági terveiket, és felkészültségi szintjük sem volt egységes, gyors és rugalmas reagálásuknak, valamint a digitalizációba való korábbi beruházásaiknak köszönhetően mégis bizonyítani tudták ellenálló képességüket a Covid19-válsággal szemben. Ugyanakkor jobban fel kell mérniük a Covid19 nyomán, a válság utáni környezetben bevezetett új munkamódszereket. Javasoljuk, hogy az intézmények az üzletmenet-folytonossági terveikbe foglalják be a hosszú távú zavarokat is, folytassák az adminisztratív szolgáltatások digitalizálását, és mérjék fel, hogy az új munkavégzési módok megfelelőek-e a Covid19-válság utáni környezetben.

A Számvevőszék különjelentése az EUMSZ 287. cikke (4) bekezdésének második albekezdése alapján.



EURÓPAI
SZÁMVEVŐSZÉK



Az Európai Unió
Kiadóhivatala

EURÓPAI SZÁMVEVŐSZÉK
12, rue Alcide De Gasperi
1615 Luxembourg
LUXEMBOURG

Telefon: +352 4398-1

Megkeresés: eca.europa.eu/hu/Pages/ContactForm.aspx

Weboldal: eca.europa.eu

Twitter: @EUAuditors